

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

egy interpellációra, amely a cenzurával foglalkozott

*

— Décidément la censure n'est bonne à rien — állapította meg Napoleon, amikor már vége volt mindennek. A cenzura nem volt jó semmire és nem használt neki semmit. Aktuálissá válik ez a mondás nálunk megint, hogy Lobontiu Emil nemzeti párti képviselő a kamarában protestált a határszéli cenzura ellen.

Meggyőződésünk, hogy a kamara tagjainak kilencven százaléka nem is tud róla, hogy van egy keskeny földterület, ahol a sajtóközleményeket előzetesen cenzurázzák

A képviselőket sokkal fontosabb kérdések foglalják le, közügyek és magánügyek, családi és existenciális ügyek és így nem törődhetnek olyan alárendelt jelentőségű momentumokkal, hogy a sajtószabadság idején hol szenved a gyakorlatban néminemű csorbát. Mert mi feltételezzük róluk, hogy ha tudnák, hogy három romániai vármegyében immár hatodik éve előzetes cenzura ül a sajtón, hát már azért is tennék ellene valamit, mert ilyen exotikus kuriozumot éppen Romániában nem muszáj mutatni.

Nem túlzás pedig, hogy ez exotikus kuriozum. A természettudomány ismer növényeket, amelyek csak a földnek egyetlen helyén teremnek meg. Vannak csillagászati tünetek, amiket kizárólag a földnek bizonyos fix pontjáról lehet észlelni. Az angolnak a termékenység ideje alatt — írja Bölsche — a világ minden részéből a Mississippi torkolatához gyűlnek össze és sehol másutt ivó angolt látni nem lehet. Nos: az egész világon az összes parlamentáris államok között (a diktatórikus Oroszországot és Olaszországot nem számítva) egyedül és kizárólag Bihar, Arad- és Szatmárvármegyékben van ma sajtócenzura. Ezen a tényérnyí földdarabon kívül cenzura nincs ebben az univerzumban sehol, fölünk sem jobbra, sem balra, sem nyugatra, sem keletre. Már Berettyóújfaluban nincs és már Belényesen sincs és nincs Bukarestben és nincs Berlinben és nincs Grönlandban és nincs Chilében és nincs semmiféle határszállón. Exotikum ez, akár a lótszivárg, mely egyedül a Püspök-fürdőben virágzik ki.

A cenzurának nincs semmi haszna — mondjuk mi is Napoleonnal. Mi készek vagyunk az ország bármely sajtóforumja elé terjeszteni összes cikkeinket.

A cenzura nem használ semmit,

A. Bardescu, egy igen tekintélyes román publicista, az averescanuspárti Indreptarea főszerkesztője csinos tanulmányt adott ki a napokban *Libertatea presei* — a sajtószabadság — címen. Ebben a munkában idézi ő is Napoleon karakterisztikus mondását. De ezenkívül igen nagy tudással foglalkozik főleg az egész francia jogi és történelmi irodalommal, ennek az irodalomnak minden vonatkozásával, amelyek a sajtóval összefüggnek. Az okos és böles citatumok légiját közli ez a tanulmány a sajtószabadságról. Ha A. Bardescu csak századrész annyit foglalkozott volna Románia kisebbségi sajtójával, mint a franciával, ha jól megfogalmazott elméletek helyett a hazai sajtóviszonyokból merített gyakorlati példákat tanulmányozta volna, akkor az ő figyelmét sem kerülte volna el az az exotikum, hogy mialatt ő nem képzel el sajtószabadságot esküdtszéki sajtóbíráskodás nélkül, ugyanakkor éppen a román hazában terül el az a földnyelv, ahol az esküdtszéki intézmény

álom csupán. De ott van éppen a hiba, hogy a párisi román doktorok — Bardescu is a párisi egyetem jogi doktora — nagyon intenzíven foglalkoznak Mirabeau, Thiers Montalembert Sieyes és Guizot nyilatkozataival, ismerik a francia sajtóviszonyokat Marat-tól Daudet Leonig, de a sajtó életéről Szatmártól Nagyszalon-táig már halvány sejtelmük sincs. Lobontiu Emil felszólalását valószínűleg éppen olyan meglepetéssel hallotta, mint a kamara tagjainak zöme és éppen olyan hidegen tért felette napirendre, mint a kamara. A tolstói axiómát, hogy az embereknek avégből, hogy jól éljenek, keresniük kell az igazságot és gondolkodniuk kell, a határszéli sajtóra nehéz volna alkalmazni.

Bianu szenátor támadása Karácsonyi püspök ellen

Bianu szenátor neve már eléggé ismeretes a román közéletben, szerencsére az ő támadásait nem veszik tragikusan. A szenátus tegnapi ülésén megint egy olyan ügyet melegegett fel Bianu szenátor, amelyet már többször letárgyaltak, azt t. i., hogy az amerikai Szent Család c. lapba egy cikket írt. Karácsonyi János püspök beigazolta már, hogy a Szent Család című lappal mindössze annyi kapcsolata volt, hogy a lap a püspök egyik munkáját lekötölte. Viszont arról a püspök nem tehet, hogy ugyanabban a lapban olyan vers jelent meg, amellyel a püspök egyáltalában nem azonosítja magát.

Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén dr. Bianu szenátor elmondja, hogy az országba magyar irredentát szolgáló könyveket és folyóiratokat hoztak be. Ezek között van egy amerikai folyóirat, a Szent Család, amelyben egy irredenta verset közöltek. Ugyanebben a folyóiratban jelent meg Karácsonyi nagyváradai püspöknek egy cikke is, amely sértő az országra. Kéri, hogy tegyenek megtorló lépéseket a propagandisták ellen és akadályozzák meg az ilyen könyvek és folyóiratok behozását.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy több rendeletet adott már ki, amelyek az ilyen nyomtatványok behozatalát igyekeznek megakadályozni. A bünöseket szigorúan fogja büntetni.

Lepadatu kultuszminiszter kijelenti, hogy a Karácsonyi püspök cikkének

az ügye már ismeretes a minisztérium előtt. A püspök pedig kijelentette, hogy ez az írása nem készült abból a célból, hogy azt a sajtóban közöljék.

A szenátus éjjeli ülésén a nyugdíjtörvény szerepelt az ülés napirendjén. Több felszólaló után Fülöp Béla temesvári szenátor emelkedett szóásra, aki újabb hűségnyilatkozatot tett a magyarok nevében és sajnálatát fejezte ki, hogy a kisebbségeket bizalmatlanul kezelik. Kéri, hogy a nyugdíjtörvényt alkalmazzák azokra a magyar tisztviselőkre is, akik a Consiliul Dirigent kormányzása idején megtagadták ugyan az eskü letételét, de később letették.

Bukarestből jelenti a Rađor: A kamara a bíróság reformjáról szóló javaslatot tárgyalta tegnapi ülésén. Connerth szász képviselő rámutatott az egységesítés hibás rendszerére, amely abból áll, hogy a regátból vesz át intézkedéseket, a helyett, hogy kiválasztana mindazt, ami az erdélyi, bukovinai és besszarábiai törvényekben jó és azokból új törvényeket alkotna. Beszéde során analizálja a napirenden lévő bíróság szervezetről szóló törvényjavaslatot.

A kamara éjjeli ülésén dr. Lázár Aurél nemzeti párti képviselő kifogásolja, hogy az ügyvédszövetséget nem kérdezték meg a törvényjavaslat elkészítésénél. Ismerterti a bírák rossz helyzetét és követeli, hogy továbbra is tartsák fenn az árvaszékeket és a vádtañás intézményét, amely Erdélyben annyira jól bevált és kellő garanciája a pártatlan igazságszolgáltatásnak.

A köztársaságiak Marxot, a jobboldaliak Jarrest jelölik az elnökségre

Berlinből jelentik: Három köztársasági párt husz képviselője indítványt terjesztettek a birodalmi elnök választói vezetőjéhez Marx jelölésére.

Csatolták Marx levelét, hogy a jelölést elfogadják.

A szociáldemokraták, a centrum és a demokraták tegnap délután tanácskoztak és egybehangzólag elhatározták, hogy Marxot jelölik az elnökségre.

Ennek a hírek ellentmond a Wolff-ügynökség jelentése. A berlini pártvezé-

rek a kancellárnál megbeszélést tartottak, amelyről az hírlak, hogy Simons helyettes birodalmi elnök személye volt a vita tárgya. Az indítvány szerint Simonsot választás mellőzésével alkotmánymódosító törvénnyel a birodalmi gyűlés valamennyi pártja, a kommunisták kivételével, kinevezné elnöké.

Ez a kombináció azonban későbbi táviratok szerint, nem sikerült és a köztársasági pártok megalapodását, amely szerint Marxot közösen jelölik az elnök-

ségre, az esti órákban hivatalosan proklamáltak.

A jobboldali pártok csak ma publikálják James jelölését.

A Szigligeti Társaság Jókai-ünnepe

A Szigligeti Társaság tegnap esti Jókai-ünnepe felülmúlt minden várakozást és jogosan mondhatjuk el, hogy méltó volt a nagy író emlékéhez, méltó volt a társasághoz és ismerve az Erdély területén lefolyt ünnepségeket, mindenkinek fölöttébb mecszire kimagaslott. Dícsérendő ötlet volt a társaságtól, hogy a város egész közönségét bevonta az ünnepség keretébe és a társadalom színe-jáva örömmel szítt hozzájárulni szereplésével az ünnepély sikeréhez. Fényes, nagy ünnepség volt, melyhez hasonló még nem láttunk Nagyvárad színpadán.

A társaság anyagiakban is nagy áldozatot hozott, tagjai pedig megmutatták, hogy ez a társaság színvonal tekintetében is felelt a minden hasonló irodalmi társaságnak és hivatott arra, hogy e város és megye társadalmi életében szerepet töltsön be és hivatott öre legyen továbbra is a magyar kultúrának, a magyar irodalomnak.

A mostani ünnepségen pedig a város közönsége azzal, hogy napokkal az ünnepségek előtt elkalkodta a jegyeket s az utolsó pillanatig ostromolta a jegypénztárt, tanúságot tett arról, hogy szívéhez van kötve a Szigligeti Társaság s annak minden életmegnyilvánulását szeretettel fogadja, törekvéseiben támogatja.

Este 8 órára a szószeres érielmében zsefolva volt a színház. A páholyokban helyenynyalcan foglaltak helyet.

A filharmónikusok Balogh szép szerénad-jával nyitották meg az estélyt, a nagyszertű V o m á c s k a karnagy vezetés alatt. A gyönyörű játékok tapavihar honorálta. Ezután a Szigligeti Társaság illusztris elnöke dr. K a r á c s o n y i János pártok léptek a közönség felé és hosszantartó évcíciója között a lámpák elé. A társaság nevében üdvözölte a közönséget, néhány klasszikus verett, tömör mondatban koszorút font Jókai emléke köré és megnyitotta az estélyt.

A színház igazgatója G r ó f László magyar ruhában Jókai „A levelek fehér aszonya” című erősen drámai effektusokra épített költeményét szavalt el olyan drámai erővel és színérzéssel, ami méltán hívta ki a közönség lelkesedését, annál is inkább, mert a kiváló igazgató nagyszertű drámai előadó tehetségét csak most volt alkalma megismerni.

Az ünnepség kimagasló pontja következett most, a Jókai nevezetesebb regényalakjaiból alakított előképek, melyet a társadalom uriassszonyai, leányai és urai mutattak be.

A színes, gyönyörű képet leírni nagyon nehéz. A felszaladó függöny mögött az első képen Széles Böske, Moré Babó, Fried Ella, Haas Margit, Istvánffy Lili, Tátray Böske, Kelemen Kató, Lezou Arthurné, Moskovits Lili, Voticzky Erzi, Németh Pálné és Varga Dezsóné szép alakja tűnik fel s a rövid idő múlva felszaladó második függöny mögött: a „Lőcsei fehér asszony”: dr. Masznyik Elemérné szépséges alakja örökíti meg azt a pillanatot, mikor a ma is történelmi nevezetességű ajlót nyitva, int kedvesének. Ugyanitt az „Aranyember”-ből: Teréza mama Krausz Samuné, Noemi Imrik Mária, Timár Mihály Papp Dezsó és Krisztján Tódor Röhlich István abban a pillanatban, amikor Krisztján életeért eseng Timárnak.

A harmadik függöny mögött a „Magyar nábob” Nagy Márton, Fanny Középegy Iona, Abelino Nosz Andor, Kecskény Imrik Sándor, továbbá Beck Magda, Mihályfi Ági, Haas Mária és Marót Annie korhű ruhákban és „Kárpáthy Zoltán” dr. Fodor Péter, Szentirmay gróf Moray András, Szentirmainé Medvigy Ferencné, Kálinka Németh Gizike.

A negyedik függöny mögött: „Az új földesur”. Ackerschmidt lovag Egely Lajos,

Garamvölgyi Székuthy Ede, Aladár Kálmán György, Kampós Kazay Kálmán, Erzsike Szabados Vilma. „Szeretve, mind a vérpadig”: Ocskay dr. Moray Zsigmond, Jávoska Széles Kálmán, Czinka Pama Hajdu Manci, Osmunda Moray Andrásné. Az utolsó kép: „Póllikai divatok”: Petőfi Krausz Samu, Jókai Krausz Lajos, Judith Fényes Jolán, Hargittayné Papp Dezsóné. „Czigánybáró”: Zsupán Badar Béni, Barinkay Horthy Dezsó, Arréna dr. Fodor Péterné, Mirabella Egely Lajosné, Saffy Horthy Dezsóné. „És mégis mozog a föld”: Jenő Kálmán Középegy László, Dorothea grófnő Petróczy Alice.

Az emlékedő képek fölött Jókait kitűnően ábrázoló hatalmas szobor, melyet a fiatal és nagyteljesű Dittert Böske szobrászművész készített a társaságnak. A koszorúzott szobor körül: dr. Moray Zsigmondné, Székuthy Edéné, dr. Olasz Béláné, Varanyák Manci, Stocker Mici, Barts Sándorné, Varga Ibolyka, dr. Oláh Béláné, Varga Gáborné, dr. Julier Vilmosné és Nosz Iona pompázó díszmagyarban.

A káprázlatos csoportozatról Pártos József építész (Baros u. 2.) a szereplők részére három fényképfelvételt készített.

A közönség minden képét zafos éljenzéssel és tapsal fejezte ki tetszését és nem akart betelni a teljes tabló újrázásával. Tíz-szer huzatták fel a függönyt, amikor az előkép rendezője: Hetényi főrendező kiadta a parancsot: elég, nem kívánható a hölgyektől, hogy a magat álványokon, nehéz pörbän tovább is álljanak.

Jókai Bálványos vár című regényéből P. Gulácsy Irénnek, a t. tagjának Székelyvér címen dramatizált egyfelvonásosa következett. Jókai száz kötetéből nagyszertű meglátással ragadta ki P. Gulácsy Irén a legszebbet: az ősmagyar-székely mondakör érdekes részletét, melyet gyönyörű nyelvezettel, kidomborító erővel dolgozott fel. A darab meséjének érdekessége, színes dekorációja, Bihari, Tóth, Tóthné, Fratta, Benes Iona, Jósika, Hevesi, Soós kitűnő alakítása és két fiatal színész, Fülöp Sándor és Rhédey Tibor dicséretes játéka állandóan lekötötte a közönséget, amely sokáig ünneplte a szereplőket. A szerzőt is hívták, de nem jelent meg a lámpák előtt.

Dr. Radó Pál a társ. tagja, kereskisk. tanár mélyjáratu tanulmányt olvasott fel Jókairól, regényeiről, méltatva s ismertette Jókai írói egyéniségét és nagyságát a világirodalomban. A nagy tudással megírt esszay nagy tetszéssel fogadták.

Percekig nem szünt a taps, mikor Nagy Márton főszolgabíró, a társ. tagja, díszmagyarban a színpadon megjelent. Hatalmas alakja többször hajlott meg a közönség lelkes ovációja előtt, majd mielőtt szavalatához kezdett, rövid beszédben elmondta, hogy tulajdonképpen buszuzni jött Nagyvárad közönségétől, amely előtt ötven éven át annyiszor megjelent s amely szívéhez van fova, mert nincs lelkesebb, rajongóbb közönség a minden szépért, jóért széles e hazában. Azután Jókai A holt költő szerelme című hatalmas költeményét szavalt el, melyhez Liszt Ferenc írt zenét. Korát meghaladó fiatalos hévvel és erővel adta elő Nagy Márton a nehéz költeményt. Báráss László róm. kath. lelkész, a társ. tagja, látta el a zongorakiséretet nagy precizitással.

Végül Korda Bélának, a társaság kitűnő költőjének és szindarabírójának Jókainé tyukjai című egyfelvonását adta elő a színház, melyet Mikszáth egyik el-

beszéléséből dramatizált. A darab vidám, kedves, gördülő jelenetei állandó derűlt-ségben tartották a közönséget. Tóth Elek mint Jókai, Benes Jókainé, Sós, Madas, Gál Piri, Pogány Janka és a hét éves Nagy Iluska a közönség nyíltzini tapsait nagyszertű játékkal méltán érdemelték ki. Általában a színészek mindkét darabban igyekeztek minél jobb előadást nyújtani és nekik, valamint Hetényi Elemér főrendezőnek köszönhető az estély külső sikere. Békefy Mihály karnagy, a kitűnő zene-szerző pedig a Székelyvérhez komponált ősmagyar zenét.

Háromnegyed 12 órakor ért véget a Jókai-estély, melyet meg fognak vasárnap délután fél 6 órakor ismételni.

A Szigligeti Társaság és a színház igazgatósága felkéri a Jókai-ünnepség előképében és más szerepeiben szereplő hölgyeket és urakat, hogy ma délután 5 órakor a Jókai-ünnepség megismétlése végett a színházban megjelenni szíveskedjenek. A jegyek nagyrésze a mai Jókai-ünnepségre is elfogyott már tegnap.

Weinstein
Testvéreknél
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-
utca) 15. Telefon 10-95.

Gummi kabátok

900 Lei-től nagy választékban érkeztek

ROTH M.

utóda céghez. Mária Királyné-tér No. 3.

Husvétli parfümöt

BARNA MIKLÓS

ANGYAL drogériájában vegyen
Bulv. Regele Ferdinand 1. sz.

Az összes francia parfüm-gyárak parfüm, kölnivíz és egyéb készítményeiben nagy választék.

„STANDARD“

Festékek,
Lakkok,
Ecetek

**Elsőrangú
ruhafestékek**

Lakásápolási cikkek
Finom kefeáruk

Piata Mihai 7 (Nagypiac-
Viteazul tér)

Párisi központunktól

stb. eredeti gyári árakban lesznek elárusítva. — Utolsó újdonságok ruháknak kostümöknek, felöltőknek

állandóan érkeznek a tavaszi idényre

szövetek, selymek, marokenok, férfiszövetek, vásznak, szőnyegek, linoleumok

AU PRINTEMPS

volt
Missir-
oég

Egy bihari község igazgatása az 1925-ik esztendőben

Érmihályfalva, március 29. (Küldött munkatársunktól.) A törvény szigorú szavakkal mondotta ki, hogy egy község lakossága beleszólhat annak vezetésébe. Ebből a célból alakították a községi előjáróságot és a képviselőtestületet, amely utóbbinak a tagjai a legtöbb adófizetők közül és a nép által választott

férfiakból áll. Ezelőtt nem lehetett a községet közelebbről érintő, különösen anyagi ügyekben a képviselő testület döntése nélkül határozni.

A legtöbb községben a lelkiismeretes jegyző és bíró ma is mindenben kikéri a képviselőtestület véleményét. A régi községi törvény még életben van és ez kötelezi is erre a jegyzőt.

És ha a jegyző egyszerűen elhatározza, hogy nem respektálja a törvényt! Mi történhetik? Semmi, az történik, amit a jegyző akar, mert a műveletlen, a törvényes jogokkal tisztában nem levő paraszt azt hiszi, hogy ennek ma így kell lenni és kételkedni sem mer, hogy valaki visszaellen a kezében levő hatalommal és a zavaros helyzettel. Az a szerencse, hogy a jegyzői karban igen kevés ilyen jegyző akad.

Egészen speciális az ermihályfalvai helyzet. Itt a képviselőtestület tagjai talán egy kivételével mind a kisebbségi magyar nemzethez tartoznak. Nincs semmi alkalom arra, hogy az államnyelvet elcsajátítsák és ezt alaposan kihasználhatja a község élére állított jegyző.

Egy szót sem értünk abból, amit aláírtunk!...

Nagyon sok magyarul a községben a képviselőtestületi jegyzőkönyveket kéthasábasan románul és magyarul vezetik. Itt Panovici Leontin főjegyző csak románul vezette a jegyzőkönyvet. Nyugodtan állíthatjuk, nincs Ermihályfalván két magyar ember, akinek fogalma volna arról, hogy mi van a képviselőtestületi jegyzőkönyvekben. Azzal az előjárósági tagjai is tisztában vannak, hogy a jegyzőkönyv minden egyes sora döntő fontosságú a község életére. Azt is tudják, hogy a jegyzőkönyveket Panovici főjegyző nem a községhez hivatalság helyiségében, hanem magánlakásán, teljesen egyedül, sajátkezrel írta meg.

Amikor az így készült jegyzőkönyvet a kijelölt hitelesítőikkel alá akarta írni, ezek vonakodtak azt kézjegyükkel hitelesíteni és arra hivatkoztak, hogy nem tudhatják, hogy mit írnak alá, mert egy szót sem értenek abból.

Itt az történik, amit én akarok!...

Természetesen a vita vége az, hogy aláírják a jegyzőkönyvet és az történik, amit a főjegyző akar.

Szalaj Lajos, Nagy Gábor, V. Kovács Sándor, Szalaj Sándor, Csányi Miklós, Sütő Zsigmond és Joó Zsigmond községi képviselők többek előtt kijelentették, hogy több képviselőtestületi gyűlés megtartása szabálytalan volt és Szalaj Sándor képviselőtestületi tag nyilatkozata szerint a felfüggesztett községi főjegyző, amit keresztül akart hajtani, arról egyszerűen kijelentette, hogy az rendelet és azt végrehajtja.

A képviselőtestület tagjait nem részesítette olyan bánásmódban, amilyen azok, mint a nép képviselői, méltán megilleti.

— Uram, én rendbehoztam ezt a községet, — mondotta előttünk Panovici főjegyző. Amikor a megyei urak kijöttek hivatalvizsgálatra, a legnagyobb meglepetéssel látták, milyen tekintélyes összeg van a község pénztárában!

Hát ebben igaza van Panovici főjegyzőnek, a község pénztárában szép összegek húzódnak meg, holott mióta átvette a község vezetését, a kiadások is jócskán emelkedtek.

De ezt elérheti akármelyik községi jegyző. Ermihályfalván a taxák egész variációját a legnagyobb ötletességgel roják ki a lakosságra. Csak a marhajárlatlevelek kiállításából és átírásából, amely más községben jelentéktelen bevételi forrás, Ermihályfalván hetenként átlag harmincezer lejt hoz a községi pénztárba.

Természetes azután, hogy az élet Ermihályfalván aránytalanul drága és a vendéglőben például sokkal többet fizetünk egy ebédért, mint Nagyvárád legelegánsabb éttermében.

Molnár Gizella tizenhárom éve

A napokban szó esett ezeken a hasábkokon egy tizenhárom éves lánygyermek különös sorsfordulásairól, akit hadbavonult apja esztendőig tartó küzdelem után tudott csak magának visszaszerezni. Farkas Erzsike élete és esete tipikusan polgári. Az emberi élet nyomorúságait, végtelen borzalmát, a földi pokol kényszerét példázza az a lány, amely a következő történetből vakitka csap fel a szemünk előtt.

Molnár Gizella tizenhárom éves.

— Szép, fejlett lány kérem, — mondja a nagyanyja, aki darócban áll meg előttünk s a kezében reszkette tart egy sokszor összegyűrt írást, amelyet nem ért. A gépirásos íven végzés van. Románul. Az ügyészség adta ki. Addig azonban Molnár Gizellával sok minden történt.

Szüllők nélkül marad egy gyermek

Molnár Gizella apja szorgalmas munkásember volt, szakiparos, jól is keresett és hol szépen élt, amíg volt munkálalom, hol vergőzött a gond roppant malomkövei között örökre egészségét. Az izmait, amelyeknek minden rostjára szűksége volt. A családért. Molnár Gizella mégis árva maradt, de milyen árva! Az anyja is meghalt és a gyöngé, kilenc éves emberke nem sokkal értelmesebben állott meg a második koporsó előtt sem. A pap csak rövid imát mondott, ingyenes temetés volt. Gizike lelke nem lett tőle sokkal okosabb.

— Én neveltem kérem aztán esztendőig, — mondja öreg Varga Istvánné, a nagymama. Ahogy tudtam. Egy pár iskolát is járt, aztán két évvel ezelőtt, tizenegy éves volt a lelkem, ezt mondta egy ismerősünk. Nézze Vargáné, magának sincs, ne kinlódjon az unokával, nekünk nincs gyermekünk, örökbevevünk. Én csak a Gizára gondoltam, meg a szerencséjére. Hogy az új apja gazdag, mert piaci kofa kérem, talán száz-kétszáz forintot is keres egy nap. Amikor kint árul. Molnár Gizella így kapott új szülőket az árvaszék beleegyezésével Somosi Miklós és felesége piaci árusok személyében.

Csak egy anya van

Somosiéknak bizony nem szeretetből kellett a gyerek. Kellott olcsó munkásoknak, fizetés nélküli cselédnek.

— Hiszen a gyermekünk!

Pedig egy piaci árus háztartásában is sok dolog van. Takarítani kell, kéz alá adni az asszonynak mindent, amikor öszeszekotyaszt valamit sietében, mert maga is a piacra megy. A kocsit is kell tolni. A leraktározás se megy egyedül. Molnár Gizella tizenegy éves korában nagyon megtudta, hogy a vajaskenyér nem születik és sültgalamb nincs. S az operenciáról, melyen túl aranyból fonják a sövényt, sze-

Nem lehetetlen, hogy ez a drágulás különben is bekövetkezett volna, de mert a főjegyző „önkormányzott”, az egész lakosság meg van győződve szentül, hogy kizárólag neki köszönhetik ezt a nagy drágaságot.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a főjegyző igen sok ügyet teljesen szabályszerűen intézett el, de a lakosság, mert több helyen önkényeskedést tapasztalt, meg van győződve arról, hogy minden esetben igazságtalanság történt vele

Igy pedig egy ilyen nagy községet következmények nélkül vezetni lehetetlen.

(f. s.)

génykének bizony fogalma se volt. Molnár Gizellának keményen meg kellett dolgozni azért, hogy tizenegy éves kis fejét este későn, amikor sok-sok apró házimunkát elvégzett, álmorajhsa. És az a sok szidás!

— Így lesz belőle dolgozó, munkás ember! — mondották az új szülők, ha a nagyanya néha elcsoszogott és keservesen megállt az unokája mellett. Öreg Varga Istvánnának nem sok ideje maradt az unokával törődni, ő maga is még csak hatvanöt év körül jár, a maga kenyeré után kell futnia.

Igy serdült Molnár Gizella és betöltötte a tizenhárom évet.

A burgonyakereskedőnek a virágszál iránt is van érzéke

Molnár Gizában pattogott és zsendült az élet. Nőtt, mint az ojtatlan rózsa, a természet törvénye ez. Somosi Miklós ur szabad idejét, amikor nem volt elfoglalva a piaci gyümölcs és egyéb konyhatermékek árusításával, egyre szívesebben töltötte azzal, hogy elnézte a fejlődő virágszalat. Molnár Giza szabad virág volt, nem őrzi, nem félti senki, az tépi le, aki közelebb jár hozzá. A kofa pedig sokat settenkedett körülötte. Amikor az asszony nem volt otthon. És egyszer...

Ne beszéljünk erről. A 13 éves gyermek elfulva a sirástól, rogyott le nagyanyja lábai előtt.

— Inkább a halál, de oda soha viszsza!

A nagyanya perre vitte a becstelen apa cselekedetét; de a törvényszéki orvos csak kísérletet állapított meg, az ügyészség tehát a törvényeknek megfelelően, megszüntette az eljárást. Elbocsátotta az öt napig letartóztatásban levő fogadott apát.

— Elvittem haza, — szolt a nagyanya. — élünk, ahogy tudunk. De az unokámat nem adom fenevadak karjaiba.

A törvényt paragrafusai szerint is lehet alkalmazni

— Uram, segítsen rajtunk. A gyerek meghalt! A gyerek megöli magát. Tegnap rendőrök jöttek Gizelláért és elvitték a nevelő apjához. Adoptáltak, tehát ők rendelkeznek vele. Így döntött az árvaszék.

Nickelezést, zománczást, vulcanizálást, hőcípő- és kalucsni javítást, hegesztést vállal

Kalenda-cég Oradia-Mare

Ha husvétra olcsón akar cipőt vásárolni, úgy szerezz be szükségletét április hó 8-ig, szerdáig, a **Selejtes cipőáruházban** mert csütörtöktől kezdve zárva lesz

Beszéltünk az árvaszék több tisztviselőjével. Nem akarunk gyanúsítani senkit, de az árvaszéki urak maguk is tudják, hogy nem jártak el lelkiismeretesen és teljes körültekintéssel.

— Mink kérem az ügyészégi végzés nyomán hoztuk a határozatot.

— Az ügyészégi végzés felemlíti, hogy a kísérlet megtörtént. A morális indokok tehát megkövetelik, hogy még ha igazi szülőkről volna szó, az árvaszék akkor is beavatkozzon és elvegye a gyermeket. A Somosiék ragaszkodása természetes, hiszen egy ingyen cselédet kapnak.

Az árvaszéknek kötelessége, hogy ezt az ügyet azonnal revízió alá vegye. Molnár Gizit a jó Istennek éppen olyan kis cselédje, mint akármelyik tizenhárom éves Gizit, Lilit, Böske, Mancit. Egy tizenhárom éves gyermeket nem lehet senki pénzszomjának, állati szomjának odalökni. Ebben a szomorú, letarolt, szépségeit vesztett világban sem bántott még meg egészen az emberi szív és él a lelkiismeret.

(bl)

BŐRBUTOROK

ruganyos matracok, hencserek, hajlitott garnitúrák kapható és megrendelhető KOVÁCS JÓZSEF kártyosnál, Deák Ferenc-utca 1. sz.

Tavaszi és nyári **női divatkalapok** készítését, javítását és átalakítását divatlap után jutányos árban vállalom Preciz munka. A n. é. hölgyközönség becses pártfogását kéri

Kopper Rezső Str. Petru Maior (Ór-utca) 8.

Jó neveést a család
Tudományt az iskola
Művészetet az Isten
Jó megjelenést, elegáns
ruhákat csak a

For Gentlemen

Szülők figyelmébe

Ha szép, finom, tartós, valamint higienikus cipőt akar gyermekének, úgy azt csakis a

„CARMEN“

gyermekcipőszalonban
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 4.

szerezheti be. Kapható minden szín- és formában a legmodernebb kivitelben szigorú gyári szabott árak mellett 1 éves gyermekkortól 35-ös számig.

A „CARMEN“

női selejtes cipőink

ezentul itt lesznek olcsó árak mellett kiárusítva.

Megindult az aranyexport Amerikából Európába

Irta: Baumann Sándor (Egyesült Bank)

A gazdasági életnek megvannak a maga sarkalatos és megdönthetetlen alap törvényei, amelyeket semmiféle mesterséges, vagy erőszakos beavatkozással nem lehet véglegesen megdönteni. Egyik ilyen sarkalatos alapfeltétele az egész gazdasági berendezkedésnek az egyensúly, vagyis a különböző gazdasági egységek közötti gazdasági összeköttetés egyensúlya. Az egyes országok közötti normális gazdasági egyensúlyt fel lehetett ugyan borítani a világot megmozgató háborús katalizmával, de ez a felborított egyensúly minden eleje totnyosuló akadály leküzdésével végre is vissza fog lendülni természetes állapotába.

A természetes és normális gazdasági egyensúly felé való közeledést ma már számos biztos jel mutatja. Az egymásra utalt szomszédos államok az egymás közötti gazdasági összeköttetést megfelelő szerződésekkel és hosszú időre szóló gazdasági egyezményekkel már legnagyobb részben rendezték. Ahol az ilyen egyezmények még aláírva és befejezve nincsenek, ott már az előkészítés stádiumában vannak. Ezek a gazdasági egyezmények nem egyebek, mint hivatalos és szükséges szankciói a gazdasági egymásrautaltságnak, azaz az államok közötti gazdasági egyensúly helyreállítása szükségességének. A hivatalos egyezményeket minden esetben már megelőzi az áru és nyersanyag cserének egy magától meginduló természetes folyamata, amely abban kulminál, hogy a túlprodukción a termelő szempontból hiányos államokban keres magának felvívó piacot s a nyersanyagban bővelkedő gazdasági egység (állam) az iparilag produktív országok felé keres orientációt.

Pénzügyi téren ugyancsak érvényesül az egyensúly törvénye. Amint az egyik ország pénzügyileg a túlproduktivitásnak a normalist meghaladó fokára jut s szükségleteit túlszárnyaló pénzeszközökkel rendelkezik, ez a többlet, azaz túlprodukción, felvívó piacot keres magának és így indul meg az aranyexport a pénzügyileg kevésbé produktív államok felé.

A fenti tételnek klasszikus igazolására szolgál Európa és Amerika háború utáni gazdasági és pénzügyi egymáshoz viszonyított helyzete. A nyersanyagokban, ipari termelésben gazdag és folytonosan gyanapódó Amerika gazdaságilag és pénzügyileg, sőt politikailag is teljesen elkülönítette magát tőlük. A merev elzárkózás politikáját azonban nem hajthatta végre csak addig, míg az a gazdasági egyensúly törvényeibe nem ütközött. Ma már Amerika belátta azt, hogy felhalmozott óriási készleteivel úgy gazdasági, mint pénzügyi téren Európa segítségére kell sietnie, még pedig nem is Európa, hanem a saját érdekében, hogy ezeknek a készleteknek felvívó piacot biztosítson.

Amerika készleteinek demobilizációja már meg is kezdődött. Az első és legfontosabb olyan cikke Amerikának, amelyből túlon-túl fölös készletei vannak felhalmozva, az arany. Természetes tehát, hogy az egyensúly felé való törekvésnek legelőször is az arannak kifelé való áramlásában kellett megnyilatkoznia. Hogy ez így is történt, az kétségtelenül megállapítható az amerikai pénzpiac legutolsó néhány hónapjának a forgalmából, amelyet ez év január havától kezdve az aranykészletek demobilizációjának tartós és szilárd tendenciája dominál. Az amerikai arany exportja megindult s az arany a gazdasági életben megnyilatkozó egyensúlyi törvény alapján kezd visszazivárogni Európába. A visszazivárgás folyamata ez év január havában kezdődött, amikor is az aranyexport már érzékenyen felülmutta az im-

portot. Ez a tendencia február havában tovább szilárdult és február havában az arany exportja már több mint száz millió dollárral haladta túl az impoltált arany értékét.

Rendkívül érdekes annak a megvizsgálása, hogy az Amerikából kifelé áramló aranyfolyam merrefelé veszi útját és itt mindenekelőtt azt konstatálhatjuk, hogy az exportált arannak csupán egyrésze kerül vissza Európába, míg egy másik tekintélyes része India és Ausztrália aranyállományát növeli.

Az Európába szállított aranykészletek legnagyobb részre Németországra özőnlik. Az elmúlt hónapban ugyan nagyobb aranyvásárlásokat eszközölt Amerikában a Holland Nemzeti Bank, valamint Svájc is, azonban az exportált arany nagyrésze a német Reichsbank aranyállományát szaporítja, amennyiben február hónap folyamán egyedül a newyorki Mongon Bankhoz 35 millió dollár értékű aranyat szállított a Reichsbank pincébe. Ennek az aranyzuhatagnak megfelelő ellentétét megtaláljuk a Reichsbank február végén kibocsátott mérlegében, amelyből kitűnik, hogy a bank aranytartalékjai február hó folyamán 80 millió arany márkával emelkedtek. Nagyon szűk aranyvásárlásokat eszközöltek ezenkívül Amerikában a nagyobb német privátbankok is.

Az amerikai aranykészletek exportját nagyban előmozdítja Amerikának az európai országok kölcsöneiben való részvétele is, amennyiben ezen kölcsönök legszámottevőbb hányada az amerikai piacon nyer elhelyezést. Folyó évi február havában az amerikai piac 200 millió dollárral vett fel több idegen értéket, mint az előző év megfelelő szakában. A fölös aranykészletek levezetését az amerikai magánbankok is előmozdítják, amit bizonyít az is, hogy legutóbb a newyorki bankok kötelezettséget vállaltak, hogy Dánia 40 millió dolláros kölcsönét az amerikai piacon elhelyezik. A német és magyar szanálási kölcsönök iórészét is Amerika jegyezte le s befejezéshez közel állanak a tárgyalások egy Lengyelországnak nyújtandó nagyobb kölcsön ügyében is. Amennyiben Romániának sikerülne kölcsönt kapnia akár Anglia, akár Franciaországtól, ennek a kölcsönnek tekintélyes részét is végeredményben az amerikai piac jegyezné le s így az Amerikából megindult aranyexport áldásaiban mi is részesedhetnénk. Másik módja még annak, hogy Amerika fölös aranykészleteiből hozzánk is kerüljön valami, az idegen tőke beengedése volna, de sajnos, erre nálunk nem sok tendencia mutatkozik. Az európai gazdasági egyensúly helyreállításából pedig nekünk is csak úgy lesz meg a hasznunk, ha azzal egyidejűleg a mi gazdasági helyzetünk is normális keretek közé igazodik.

Gyári árban női kalapok

a „Modern“ kalapüzletben

Mosolu tábornok volt Kert-u. 4-a és

„Benedek kalapüzemben“

Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 17.

— Alakítások olcsón és pontosan készülnek. —

Gyógyszereszek, Drogeriák, Illatszertárak, Kereskedők figyelmébe!

Husvétii szóróparfüm, illatos kölnivizek, Brillatnik, puderek, arckrémek stb. Eredeti gyári árban, nagyban és kicsinyben beszerezhetők.

Porjesz Géza

„Glória“ laboratorium Nagyvárad Str. Alexandri (Teleky-utca) 11. sz. Keresk. és Iparkamara épület.

Enterieur „Alt-Wien“

antiquitások, régi butor, perzsa, ezüstök poharak. — Strada Delavrancea (Ritoók Zsigmond-utca) 30 szám alatt, 1. emelet

Egy fiatal magyar szerző karrierje

Néhány nappal ezelőtt a budapesti Nemzeti Színház színpadáról új név érkezett be a közönség tudatába. Bibó Lajos „A juss” című parasztdrámája, főszerepében a Nemzetihez visszatért Kiss Ferenczel olyan sikert aratott, ami a közönség tetszését s az irodalomkereső becsületes kritika legteljesebb méltánylását egyeztetette.

A juss kritikusi különösen kiemelik, hogy Bibó Lajos nem sokat törődik a bevett színpadi formalitásokkal, hanem a maga ősi naturalizmusában állítja szembe egymással a magyar paraszt két generációját, az apakét és a fiakét. Bibó ragyogó felvonásain a meztelen lényeg s a lényegbe vetített szimbólum tüzesedik át. Ebben a tűzben a formák mintegy tökéletesen felolvadnak, ami különösen olyan fiatal szerzőnél, mint Bibó — mondják a pesti kritikák — kétszeresen megbecsülendő.

Bibó Lajos harminchárom-harminnégy éves ember, tehát éveinek száma szerint nem is olyan egészen zsöngé fiatalúr, akinél normális körülmények között jogos lenne a csodálkozás a gondolat érettsége fölött. Hogy mindezekig mint író nem hallatott magáról? S hogy most nem úgy kezd, mint régen a fiatal írók, nem a formán nyargalás előtte fontos? Hát ez a sajátság nem is az ő különossége, nem is az ő specialitása!

Az életbe való késői kilépés éppúgy közös terhe Bibónak a vele egykoru nemzedékkel, mint ahogyan életének konkvenciája is közös azzal a háború és forradalom utáni stílussal, mely a formákat kisjelentőségűre csökkentette le.

Bibó Lajost a háború szörnyűségei tanították meg a tragikus emberlátásra s a tragikus ember ábrázolásra.

Tíz évvel ezelőtt Bibó maga is egy csöpp volt a vérző magyarok tengerében. Véletlen, furcsa talákozás hullámmozgata felém egy szeptemberi alkonyatban; önkéntes-perlit káplár volt egy menekülő hadseregben. A sapkáját valahol egy Lemberg-körülégi faluban vesztette el, három napja falatot sem evett s fiatal arcát sáros, elhanyagolt szakál éktelenítette. Szegény, kezdő újságírónak, Bibó Lajosnak bizony még semmi jussa sem volt sem felmentésre, de protekciója sem ahoz, hogy legalább addig huzza ki idejét a Hinterlandban, amíg katonatiszté léptetik elő. A közemberi sors kegyetlen kálváriáját járta a kárpáti télbe és kiéhezett, elcsigázva roskadt össze egy duklai előnyomuláskor. Koleratáborba került, onnan rövid időre haza, Szegedre, majd ismét a frontra. Ez a szörnyű életmód öt éven keresztül minden írói ambíciót elnyomott a fiatal szegedi újságírónak. Forradalom előtti időkben Bibó Lajosnak álmai netovábbja az volt, hogy minden vasárnap sajátkezüleg főzhessen magának paprikást.

A forradalom utáni napokban került Budapestre s akkor kezdett lassan kifejlődni írói tehetsége. Öt évig a legnagyobb önkritikával kizárólag asztalfiókja számára művelte a szépirodalmat. Multhéten egyszerre és váratlanul virágzott ki Budapest irodalmi és színházi világa előtt Bibó Lajos talentuma. Kritikusok és közönség tanácsalanel álltak szemben a kérdéssel: honnan a fiatal író robusztus, kiforrott tehetsége, honnan az az érett emberábrázolás, amit az új magyar népszínmű ragyogó mestere „A juss”-ban a Nemzeti Színház rivaldájára kivetített!

A kérdésre a feleletet egy tipikusan mai fiatal-embersors ismerete adja meg.

* Kész fehéreneműeket, pongyolákat, kötényeket olcsón vásárolhat Hegedűs Arminnal Regele Ferdinánd, Zárda-épület.

Tavasszal Párisban minden nő kisfiúnak öltözködik

Páris, március közepén

A tavasz Párisban még nem virít, de a tavaszi divat már itt van. A nők itt szembeszállnak a természet rendjével is és ahogy télen nem vették fel a Közép-Európában oly divatos hópapókat, úgy most sem törődnek a komoly hideggel, meg a minden mosolyt megfagyasztó és elbágyasztó ólmos esővel: felöltik már a tavaszi — nyárinak is beillő — vékony holmikat.

Párisban uralkodik a nő! — ez volt mindig a világ véleménye.

Pedig Párisban nem tesz egyebet a nő, mint éli a maga életét úgy, ahogy azt ő elképzei és kitervezi. Konvenciók és korlátok nem érdeklik őket. És főként akkor nem, ha divatról van szó.

Nos tehát itt van a kérdés:

a tavaszi divat?

A szövetek, selymek, gombok és színes minták szabó „művészei” idén kissé megbuktak. A nők önszűkei voltak, fűttenetettek egyet és nem reflektáltak az ő nagyszabású fantáziájukra. Ők maguk találták ki az új divatot, amely bármennyire is meglepő, mégis természetszerű következménye 1925 életének.

1925 női divatja egyszerűen nem más, mint a mai fiúdivat.

Az aranyos kis majom, a csöppke és mindenki által mennyiszor megcsodált párisi nőcske most egyszerre vékony fiú kabátot húzott fel. Leginkább szürke, vagy barna és ugyanabból a színből kockázott szövetből. Férfi szövetből.

A három esztendővel ezelőtt divatban volt sál újból visszatér. De most nem úgy hordják, mint azelőtt, nem dekoratíven és csipke-diszeket helyettesítők, úgy csavargják a nyakuk köré, mint épen a férfiak a gallérvédő sálakat. Rendszerint színesek ezek a sálak, de hordják már az egyszerű fehér sebhemből valót is.

A fiukabát szabása testhez álló. Széles vállakkal. (Szóval nem angolok.) Baloldalon, a szív fölött kis zseb kerekedik. Zsebkendőket tesznek bele. Kétoldalt pedig nagy férfizseb van, oda molyesztik a csöppke kezüket. A kabát hossza térdig ér. Mint a szoknyáska, amely alól már nemcsak a kecses bokák, de a finom térdék is kivillannak.

— És újból a lapossarkú cipők!

Apró kalapjukat mélyen a szemükbe húzzák, szájukat éles vöröstre festik, kezüköt beleüllesztik a zsebeikbe, hónuk alá csapják az elmaradhatatlan bőrtáskát, amelybe bele van gyömöszölve a puder,

a zsebkendő, a rouge, a tükör, a manikűröző olló és a négy hónap alatt felgyülemlett levelezés, no

Téves kapcsolat

meg a tömördek férfienévjegy, cím és a ruhához idős mult fiulepésekkel szaladnak végig a boulevardokon.

Ugy néznek ki, mint a kis csecsebecse állatkák — fiúruhában!

Szemtelen mosoly pajzánkodik az arcukon és a szemükből kivillan valami különös, sehol a világon nem tapasztalt büszkeség, amely azt próbálná mondani, hogy ez én vagyok, csakis egyedül én, a párisi nő.

Hát igen, ez ő, a párisi nő!

Tegnap törékeny nőcske volt, ma kisfiú, holnap... ki tudja, mi lesz holnap?

Ez bizony megint egy olyan divat, amely — sajnos — nem mindenkinek áll jól. De a nők nem hagyják magukat. Ők nem sokat mérlegelnek. Nincsenek individuális szempontjaik. Ők nők!

Kisfiú 1925

Igy aztán hamarjában rengeteg „téves kapcsolat” zavarja meg a divat nagyszerű harmóniáját. Mint az illusztrációból is kitűnik, igen groteszk példányok fordulnak elő Páris utcáin. Így például van öreg és nagyorrú „kisfiú”. Van rövidlábú és nagyfejű „kisfiú”. És a permutációt a végtelenségig lehetne fokozni. Még csak a diszpeldányt kell följegyeznünk: van öreg, nagyorrú, vastag és rövidlábú, óriásfejű és... igen, „kisfiú”.

Hogy honnan jött ez az új divat? Ezt nehéz lenne kikutatni. Talán Amerikából.

Tény az, hogy a fiukabátban hódító párisi nők már futnak, ugranak, futballoznak, rugbyznak, kérekpároznak, eveznek, úsznak, póloznak, tenisznek, lovagolnak, hokiznak és boksolnak. Most ok a férfiak. De azért szeretik a férfiakat.

Ezek ők, igen, ezek a párisi nők.

Éhgyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi keserűvíz

jó élvágyai,
kellames közérzést
és munkakedvel biztosít

Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel

Az író özvegye

Cselédszobából temették el özvegy Lauka Gusztávnét.

Valamikor olvasott, emlegetett író volt Lauka Gusztáv. Kortársa volt Petőfinék. Jókainak s egyik szereplője a márciusi napoknak. Később polgári pályára határozta magát, de az irodalommal végleg sohasem tudott szakítani. Nagyváradon hosszú években keresztl volt a Bach-korszakban bíró-sági tisztviselő s egyben a Hölgyfutár című budapesti irodalmi lap itteni tudósítója. Az ötvenes évek vége felé különös intenzitással kultiválta Nagyváradon a színházi kritikát és Budapestre küldött cikkeiben élesen kelt ki a körösparti közönség indulenciája ellen, amikor a váradiak olyan események alkalmával is üresen hagyták a színházat, mint Prielle Cornélia fellépései voltak az akkor világhírű ujdonságot jelentő „Kaméliás Hölgy” címszerepében. A nyolcvanas években Lauka Beeskerekre került, ahol a vármegyénnél kapott valami kis állást és ott élt, kamatoztatva azt a nimbust, ami akkoriban a nagy írónak még kijárt. Nyolcvannégy éves korában 1902-ben halt meg Beeskereken Lauka Gusztáv. Örökséget nem igen hagyott. Néhány befejezetlen kéziratot s Jókainak és Petőfiné Szendrey Juliának hozzáintézett pár érdekes levele volt minden, ami utána maradt.

Az irodalmi emlékeket felesége, Kónya-Babinszki Katalin őrizte, akit az író néhány évvel halála előtt vett nőül. Lauka özvegyének Torontál vármegye némi kegydíjat szavazott meg, amiből egy ideig a szerényigényű özvegy meg is élt. Jött azonban a háború, a pénz értéke esett, a kegydíj azonban nem szaporodott. Lauka özvegye eladta, kenyérré változtatta lakásának kopott butorait. A háború befejezése után a kegydíjat is megvonták az özvegytől, lakásából, amelynek bérét nem tudta fizetni, kitétték s a magyar író özvegye, hogy meg legyen a mindennapi kenyere, beszegődött mindenek eselédnek. Itt sem használhatták sokáig, kiöregedett, nem bírta a favágást, vízfordást — elbocsátották. Az utcára került nyomorgó asszonyt Szekeres József volt vármegyei hajdu megszánta, magához fogadta s a maga szegényes lakásában adott neki hajlékot.

Pár év előtt Torontál vármegye újból megszavazott Lauka özvegyének 12 dinár havi kegydíjat, ezt a múlt évben felemelték 200 dinárra, a múlt hónapban pedig 400 dinárban szabták meg. A várva-várt 400 dináros kegydíjat már nem vehette fel Lauka Gusztáv özvegye, mert pénteken délután 68 éves korában hosszas betegség után — meghalt.

Szombaton délután 4 órakor volt a temetése. Egyszerű, cifraság nélküli temetés, amilyen egy szegény elhagyott asszonynak kijár s amelyet az elbocsátott vármegyei hajdu meg tud fizetni. A temetésen ott voltak a szomszédok s megjelent két beeskereki magyar újságíró, jelölt, hogy a halottához a magyar irodalomnak is van valamelyes köze.

Hagyatékában semmi sem maradt. Férje irodalmi levelezését már előbb átadta Vincchidy Ernőnek, aki azt felvitte Budapestre.

Lauka Gusztáv özvegyének utolsó kívánsága az volt, hogy dr. Várady Imre, aki mindig támogatta őt, tudassa a halálhírt a budapesti Petőfi Társasággal. A szegény, primitív asszony nagyon büszke volt arra, hogy férje tagja volt a Petőfi Társaságnak. Annak is örült, hogy a Petőfi Társaság időnként megemlékezett róla s küldött némi adományt. Két év előtt kapta az utolsó segítyt — 6000 magyar koronát, amit akkor 14 dinárt váltottak be. Íróit sem igen tudta eltartani a szegény magyar irodalom, az író özvegyének nem juttatott többet.

Rónai & Kohn

Sas-passage. Tisztelettel értesíti a n. becsü vevő közönséget, hogy

Exklusiv tavaszi női- és férfi divat ujdonságai dus választékban megérkeztek

Készpénzárak mellett

20 heti vagy 5 havi

részletfizetésre

férfi és női szövetek, bélésárak, vásznak zefírek, kelengyefélék, szőnyegek, selymek stb. a legelőnyösebben beszerezhetők

Hellas

áruforgalmi r. t.-nál

Oradea Mare, Strada Avram Iancu (Kossuth utca) No. 14.

Telefon Interurban 960.

RIMANOCZY

műbutor és Parkettgyár R. T. Str. Clujului 117. — Telefon 2 79. sz.

Irodabutorok, műbutorok, I. és II. oszt. parketták, Fenyő és tölgy fűrészárak. — **Bérvágás gátló!** Mindennemű láda, összeszegezett és szélszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

A cukorbetegnek diétája

400 konyha recipével. Írták dr. Lukács Pál és Papp Ferenc. — Ára 140 lei

Kapható a **Hegedűs Hírlapirodába**

GUMMI KABÁT 600 Leitől feljebb kapható. - Mértékutáni készítest és javítást olcsón vállalkoz.

SINGER ÁRON Str. da Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

Női szalma és selyemkalapok

virágok és az összes kalapokkélek

20—50 % olcsóbbak mint bárhol

KÖNIG JENŐ

Üzlet: Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 16. sz.
Gyár: Str. Alexandri (Teleki-utca) 45. szám

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!!

Szenszki Miklós

divatruháza Sas-Passage

Harisnyák, keztyűk, gyermekzoknik. — Csecsemő-cikkek, szalagok, csipkék nagy választékban.

Kérje és használja csak a párisi „FLOREAL”

illatszergyár eredeti készítményeit

Kaphatók gyáriárban, a

„CARMEN SYLVA” drogueriában

Str. Regele Ferdinand No. 5.

a zárda templommal szemben

„Floreal” parfüm minden illatban	1 deka	30 L.
„Floreal” creme de beauté	1 tégely	20 L.
„Floreal” eau de col, lavande-ambrée	1 l.	160 L.
„Floreal” „ „ „ „ „ „	1 1/2 „	85 L.
„Floreal” „ „ „ „ „ „	1 1/4 „	45 L.
„Floreal” „ „ „ „ „ „	1 1/4 „	30 L.
Elysée eau de col. Origan, Chypre, Fougère	1 l.	120 L.

Vezérképv. és lerakata: Poudre Perles Fines Bardin és Gelle-Prores fogpasztjának, u. m. a. Cadum pomade és savonnak.

Tavaszi szövet ujdonságok!

eddig nem létezett olcsó árban.

Vadas Jenő

női divat áruházában.

Telefon 802. Bul. Reg. Ferdinand 5. Telefon 802.

140 cm. széles angol schottis kabátkelme	Lei	340 -től
140 cm. széles rips kabátkelmék minden színben	Lei	440 -től
140 cm. széles I. berberi és covercoat köpenyre	Lei	560 -től
140 cm. széles angol kostüm kelme	Lei	280 -től
140 cm. széles gabardin ruha- és kostüm kelme	Lei	330 -től
140 cm. széles schottis ruha-szövetek	Lei	330 -től
100 cm. széles ottoman kabát-selyem	Lei	790 -től
100 cm. széles mintás selyem marocainok	Lei	315 -től

Férfi ingzeffírek óriási választékban!

Legujabb divat ujdonságok

a husvéti ünnepekre megérkeztek

TURUL cipőgyár

R. T. fiókjához

Piața Regina Maria (Bémer-tér) 2 szám.

Férfi és női ruhaszövetek, epongok, kabáthélések, creponok
Férfi lehérművek legjobb kivitelben méretülán készülnek
Ungár & Glück cégnek
Sas Passage — Főbejárat.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Beszélgetés az új pénzügyigazgalóval

Megírtuk, hogy tegnap átvette a nagyváradi pénzügyigazgatóság vezetését Gh. Vasilescu adminisztrátor, akit a pénzügyminisztériumból helyeztek Nagyváradra.

Tegnap felekeztek az új pénzügyigazgalót, hogy információit kérjünk tőle.

— Kevés amit mondhatok — az új állásomban is csak dolgozni akarok — mondja.

— Minden irányban együtt akarok működni a város adminisztrátorral, aki régi, jó barátom. Azt az utat akarom követni, amelyen ő haladt, akiről jól tudom, hogy a közönség szimpátiáját is kiérdemelte és a minisztérium is meg van elégedve a működésével.

Tegnap délelőtti a pénzügyigazgatóság tisztviselői üdvözölték az új adminisztrátort, aki végig írta a hivatalokat és tájékoskodott a tisztviselők beosztásáról és az ügyek viteléről.

Megalakult az első iskolaszék

Sok feltérést okozott már a város urainak a polgári fiúiskola elhelyezése. Az iskola céljaira ugyanis a város a reáliskolával kapcsolatos épületek mintaszerűen felszerelt iskolát bocsátott a proletár-gyermek rendelkezésére. Ha már a táplálékuk fogyatékos, a ruhájuk töltött-kopott, a cipőjűt vásott, legalább az iskolai kiegészítők legyen olyan, mint az angolnás és franciáknak gazdag gyerekeké. Így is volt ez jövedelmig, míg az iskolát az állami tanítóképző intézet céljaira el nem rekvirálta az állam. Azóta a polgári fiúiskola kéri a módjára vándorol egyik városrészről a másik városvégre.

Tavaly a Réten volt az iskola, az idén Velence végére került. Testék most végigszelvedni annak a 10—12 éves rongyos, hegyi gyermeknek a szenvedését, míg a városban, ahol 5—6 kilométert dideregve végigvándorog. Mert a polgári iskolás fiúknak nem telik villamos bérlésre, cipőre sem telik, ruhára sem, kenyérré is szűkösnek telik.

Felvetették ezt a kérdést abból az alkalomból, hogy megalakult tegnap Nagyváradon a két állami iskola iskolaszéke, amely hivatásos, nemcsak hivatalos hatósága, hanem jóakaró patrónusa is lesz ennek a jobb sorsot érdemlő mostoha, szegény gyermeknek.

Az iskolaszék elnöke Jónás Demeter gazdasági tanácsost választották, aki maga is a nép fia lévén, legjobban tudja, hol fáj a mi módunk lehet a fájó részt meggyógyítani.

Természetes, hogy első intézkedése volt az iskolaszéknek, megkeresni a város tanácsát: hasson oda, hogy az iskolát visszahelyezzék régi jogaitba s addig is, míg ez megtörténik, gondoskodjék a tanács és a szülői elnökök másodpéldányainak visszaszerzéséről. Ha pedig nem sikerülne a régi épület visszaszerzése semmi áron, gondoskodjék a tanács, hogy az iskola már most megfelelő teket (házhelyet) kapjon s hogy a közeljövőben mindkét iskola föl is épüljön. (S itt az iskolaszék kilátás a városra nagyra előnyös elhelyezési terveket hozott javaslatba, ami — ha a tanács tapintattal és erőiesen keresztülvizsgál — nemcsak teljesen anyagi áldozatoktól tehermentesíti a város polgárságát, de az iskolák megfelelő elhelyezését is biztosítja 1—2 évtizedre.)

Megkereste az iskolaszék a Kereskedelmi és Iparkamarát, az Ipartestületet és a várost, hogy az iskola szegény tanulóinak ruhával és tanösvényekkel való ellátására bizonyos évi összeget állítsanak be rendszeresen évi költségvetésükbe.

Megállapították az igazgató, a titkár és a pénztáros tisztviselői az ezeknek a fedezésére a magántanulóktól szedendő vizsgadíjak egy bizonyos százalékát jelölték ki mindaddig, míg az iskolaszék megfelelő alapot nem szerez a kidsok fedezésére.

Megkeresik a városi tanácsot, hogy az iskola jelenlegi telkén építsen egy tornacsarnokot, amelyel a városrész polgárai gyűlések és mulatságok alkalmával bizonyos mértékű dírt igénybe vehetnének.

Végül elhatározták, hogy év végén a Rádey-teremben monstre majajist rendeznek az iskola alap céljaira, erre külön gyűjtőlevelet is készítenek, hogy a szegény gyermekeknek kellemessé tegyék gyermekkoruknak azt a kisebbik részét, amit az iskola felbi közöttöltenek.

Új bőripari vállalat

Csendben, minden zajos reklám nélkül rendezkedett be és kezdte meg működését Nagyváradon egy hatalmas és nagy jövőre hivatott iparvállalat: „A Bőripari Keresztvénytársaság”. A nagyszabású és az országban ugyancsak egyedül álló ipartelep az Aradúton rendezték be a legmodernebb gépekkel s itt gyártják óriási mennyiségben mindazokat a finom bőrűket, amelyekkel eddig a külföld gyárai látták el az országot. A legegyszerűbb bőröndöktől kezdve a legfinomabb dolgokig, podgyászok, kofferok, bőrkofferok a legrefináltabb kivitelig, luxus-bőröndök teljes toalett-szerkezettel, neccsairak, retikülök, pénztárcák, okmánytáskák, kalapdobozok, bőrdozok készülnek a gyárban minden kivitelben és a legkiválóbb ízléssel, ügyanyira, hogy ezek a gyártmányok úgy minőség, mint kiállítás és ár tekintetében felveszik a versenyt a hasonló külföldi gyártmányokkal, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a gyárnak lerakatai vannak úgy Bukarestben, mint az ország egyéb nagyobb városaiban és a szaküzletek szükségleteiket majdnem kizárólag ezen gyárból szerzik be. Értésülésünk szerint a gyár foglalkozik esetleg Nagyváradon is egy fényesen berendezett eladási üzlet megnyitásával.

Hogy a nagyváradi gyár aránylag rövid idő alatt meg tudta hódítani az egész piacot, annak fő oka abban rejlik, hogy a legmodernebb technikai berendezés mellett a gyár kiváló szakemberek vezetésével elsősorban külföldi és belföldi munkásokat foglalkoztat s amellyel nagy gondot fordít a munkás nevelésre, súlyt helyezvén arra, hogy főleg belföldi értelmes ifjakat képezzen ki erre a nagy jövőjű és más ipari szakmánál sokkal jobban jövedelmező szakmára s éppen ezért a gyár vezetősége elhatározta, hogy nagyobb számú kellő előképzettségű fiatalembert hajlandó felvenni a szakma elsajátítására, ami a mai nehéz elhelyezkedési viszonyok mellett igen értékes szociális cselekedet. A szülők helyesen cselekszenek, ha gyermekeik pá-

lyaválasztása alkalmával figyelmüket ez új művészi szakma felé irányítják.

Nagyvárad város közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a város iparvállalatainak száma egy ilyen nagyszabású, modern vállalattal gyarapodott, amely kiváló gyártmányaival óriási mennyiségben szorítván ki a külföld hasonló gyártmányait, nemzetgazdasági szempontból is jelentős szerepet hivatott és fog betölteni.

Végleg elutasította a kormány az üzletbérletek meghosszabbítását

Most már egészen bizonyos, hogy a kormány semmiesetre nem hajlandó meghosszabbítani az üzletbérletek bérletét. Most természetesen egyre több új, meg új tervet gondoltak ki, hogyan lehetne a kormányt reakényszeríteni arra, hogy megváltoztassa elhatározását.

Tegnap Bukarestben az ország minden részéből összegyűlt kereskedők tanácskoztak a teendőik felett. Egyes kereskedők azt ajánlották, hogy tüntetésképpen zárják be az üzleteket. Ez a megoldás a kereskedőknek is ártalmas volna. Mások azt ajánlották, hogy a kilakoltatott kereskedő maradjon mindegyik árujával és berendezésével az utcán, amíg vissza nem helyezik.

A kormánykörökhöz közelálló tudni vélik, hogy Bratianu Vintila mégis fel fog lépni a kereskedők érdekében és ha látják, hogy milyen nagy a kilakoltatásra váró kereskedők száma, az utolsó percben a kormány mégis csak megváltoztatja elhatározását.

A kereskedők különben újabb erős akciót kezdenek az üzletbérletek meghosszabbítása érdekében.

EZÜST
evőkészletek és dísz tárgyak
gyári árban
a legfinomabb minőségben kaphatók
Várdi gyöngysorok érkeztek
Arany ékszerek óriási raktára:
KÁLMÁN
ékszerésznél
Oradea-Mare, Piața Unirii
(volt Szt. László-tér)

APOLLO MOZGÓ

Atlantic film!

Ma, vasárnap

Atlantic film!

A végzetes eskü

Hatalmas társadalmi dráma 6 felvonásban. — Izgalmas téma. — Perdülő cselekmény. — A főszerepben: Miriam Cooper és Conway Tearle.

Ezt megelőzi egy kitűnő 2 felvonásos Mac Sennet burleszk:

Boxverseny életre-halálra.

Csak e hó

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő női

cipő különlegességeimet

hatalmas olcsó árban elárulom

WEISZ JENŐ

Strada Nic. Iorga (Zöldfa-utca).

— Egyes párok minden elfogadható árban. —

Csak e hó

15-ig

A Pataky-Örkényi kiállítás

Három művész színbe álmódott élete ujjong és ragyog a Helikon legújabb kiállításán. A tárlat ma, vasárnap délelőtt nyílik meg és úgy kellene, úgy illenék, hogy a kilínes, amely ebbe a utcái szalonba nyitja az ajtót, ki ne szabaduljon az egy-mást követő látogatók keze alól. Mert kivételesen őszinte, modorosságtól mentes lélek lelkezik itt a Pataky Katalin és Pataky Sári meg Örkényi István képeiből.

A két Pataky-nővér örökséget hozott. Pataky Lászlónak, a nagy magyar festőművésznek képességei kissé öröklődtek, kissé elinomultak ujjaiak között. Pataky Sáriban például valami Andersen-mesék hangulatidézéseibe szelődik le a néhai nagy festő tünt világokat rekváló talentuma. Kuruc lovaskor helyett a lányutódnál grókok robognak elő a kicsapongó piktori fantáziából. Kedves, eleven, színes kis dolgok s nagyon közelálló mindenki érdeklődéséhez.

Főként portréfestésben érvényesül a másik kiállítás, Pataky Katalin. És itt meg kell állapítanunk a művésznek tökéletes, szinte fölényes ember és lélekábrázoló készségein felül azokat a gazdagságokat, amik között Pataky Katalin festés közben elkalandozik. Egy-egy portréja oly dús, egy-egy portrészletben oly figyelmen kívül tud elmerülni, hogy valósággal kicsalja a hasonlatot: portréi tájképek, a festői detailok végtelen variációiban. Egyik női arcképén egy kéz, prömszegélyes ruhájából fáradsan, előkelően kihervadva: beszédesebb, hangulatosabb nem lehetne egy őszi táj.

Örkényi István budai utcaszínelői egy lassan süllyedő világ líráján rögzítik akvarellbe talán Krudy Gyula, talán más biedermeiermosztaglász lélek álmódzásait.

Mindhárom összehangolódott teremteleknek ök, a mai kiállítás művészei. Nagyvárad közönsége semmiesetre sem fog megértetlenül elhaladni kiállításuk mellett.

Megjelent az új iskolarendelelet

A hivatalos lap tegnapi száma közli Angheliescu miniszter végrehajtási rendelkezését az új iskolatörvényről.

A törvény a középiskolák tanévét szeptember 1-től június 24-ig állapítja meg. A tanítás az I–IV. osztályokban június 15-én, az V–VII. osztályokban június 5-én, a VIII-ban május 31-én zárul. Az évszázó vizsgák minden nap csak egy tárgyból állhatnak, tehát a vizsgák több napra oszlanak. Az egyes vizsganapok között egy napi szünet tartandó. A javítóvizsgákat szeptember 2-re és 3-ra kell kitűzni. A IV. osztály elvégzése után felvételi vizsga teendő az V. osztályba szeptember 10–15-ike között. Az V. osztályba csupán 40 diák vehető fel. Egyik tanítészéből a másikba csak előzetes kérelem alapján lehet erre a felvételi vizsgára jelentkezni. A felvételi vizsga írásbeli és szóbeli. Akinek nem jut hely az V. osztályban, átmehet más liceumba, vagy magánúton tanulhat.

A felekezeti és magániskolák saját növendékeik számára szintén tarthatnak az V. osztályra szóló felvételi vizsgákat. A VIII. osztály elvégzéséről a növendék bizonyítványt kap, amely állami szolgálatához, vagy katonasághoz érvényes. Az egyetemi tanulmányhoz azonban érettségit kell tenni. Az érettségi vizsga ideje június 25-től július 20-ig és összesen szept. 15–30-ig. Érettségi vizsgát a speciális bizottság előtt oly városban lehet tartani, ahol a tankerületi főigazgatóság van. Más városban csak akkor, ha legalább 100 jelentkező akad.

A vizsgálóbizottságban ott, ahol kisebbségi nyelven is tanítottak, helyet foglalhat szükség esetén olyan tag is, aki az illető kisebbségi nyelven is vizsgáztat. Az

írásbeli érettségit 25–40 főből álló csoportonként tartandó. Tárgyak: román, fordítás románból franciára, a harmadik tárgy latin, vagy matematika. Kisebbségi növendékek e harmadik írásbelit saját anyanyelvükön készíthetik. A szóbeli vizsga tárgyai: román nyelv, irodalom, történelem, alkotmánytan, francia nyelv. Ezt mindenki csak román nyelven teheti le.

Javító érettségi nincs. A bukottaknak teljesen új érettségit kell tenniük. Az érettségi bizonyítvány díja 100 lei, a vizsga díja pedig 800 lei, amely alól szegénységi bizonyítvány alapján felmentést adhatnak.

ÜLDONSÁGOK

* Megeáfolják a király külföldi útját. Bukarestből jelenti a Rador: A Luptának az a tegnapi híre, hogy az uralkodó jogkörét háromtagu régenség veszi át, nem felel meg a valóságnak. A hirt egy a kormány, mint az udvar részéről kategórikusan megeáfolják. A király egyelőre nem gondol külföldi utazásra, itthon marad, ahol orvosai gondoskodása alatt áll. Érdekes, hogy a régens kinevezésének hírére az egész világsajtó közölte.

* A Népszövetség elnöke Bukarestben. Bukarestből jelentik: Bouillon Franklin, a Népszövetség elnöke hétfőn érkezik a fővárosba, ahol három napig fog tartózkodni.

* Frentiu püspök római útja. A nagyváradai római katolikusok április 16-án indulnak a szent városba dr. Lestyán Endre plébános vezetésével. A papság képviselőin kívül nyolc család vesz részt a szent zarándoklaton, amelyre még lehet jelentkezni. Májusban indul Rómába dr. Frentiu Valér nagyváradai gör. kath. püspök s vele együtt dr. Kiss Demeter szénáter is. Kiss Demeter dr. ez alkalommal teszi le az esküt a pápa kezébe, mint a Szent Gergely-rend lovagja.

* Házasság. Fekete László, a Schwartz Farkas és fia cég üzletvezetője és Lunca Mária f. hó 4-én házasságot kötöttek.

A legkellemesebb vasárnapi szórakozás, ha megnézi a

Dorian filmszínházban

Molnár Ferenc regényét

APÁI-UTCAI FIÚKAT

Teljesen új feldolgozásban

7 nagy

felvonásban.

Ocean film!

* Kedden lesz a Gyermekebarát tea-délutánja. A Gyermekebarát Egylet a közbeeső ünnepekre való tekintettel, e heti öt órai teáját kedden, azaz április 7-én tartja meg a Royal-buffet helyiségeiben. A háziasszonyi teendőket a következő úrhölgyek fogják ellátni: dr. Popa Györgyné, dr. Várnai Ferenecné, dr. Kovács Gyuláné, Kalmán Ernőné, dr. Kabos Béláné, Schönberg Arminné, Szigeti Pálné, Baráthy Béláné, Weinberger Lajosné, dr. Popity Jánosné, Dénes Ödönne, dr. Szirmay Lajosné, Neubrunn Jakabné, Acél Károlyné, dr. Grünstein Bernatiné.

* Árlejítés a várkantinra. A polgármesteri hivatal a várban lévő kávéház helyiségére, amit ez időszakra Bodó István bérel, három évi időtartamra árlejítést hirdet. Az árlejítést április 24-én d. e. 10 és 11 óra között tartják meg. Ajánlatok Jónás Demeter tanácsos kezéhez teendők a 10 százalékos bérlettel együtt. A bérleti szerződést bárki a gazdasági hivatalban megtekintheti. — A város árlejítést hirdet a Kurlander és Ullmann-cég üzlethelyisége mögött elterülő nagypiaci területre is, mely 17,5 méter hosszú és 5,50 méter széles. Ezt a területet három évre bocsátja bérletbe a város.

* A husvétii gyermek- és diákbuli. Husvét másodnapján a Kath. Körön d. u. 3 órától készítenek táncoló diák és gyermekbál műsorát: Pat és Patachon tréfát. Löbl Lilla, a kitűnő táncművészség első bemutatkozása. Ligeti Maca kuplék, Radó Zsuzska és Arany Magda pompás énekszámai. Pápaszemes 4 éves néniék táncra. Homoki Józsi és Havas Kató balettje. A hat éves Zigre Zóki, Zigre Miklós volt miniszter gyönyörű kisleánya, aki kiváló táncművészség, klasszikus táncokat mutat be. Schwartz Ágnes román tánc, Hollandi táncosport: Winkler Rózi, Löwy Gyutka, Déry Gabi, Schulhoff Anci, Reich Edith táncai. Burger Olga szokott tánc Roth-barth Zoli és Rác Juci stanjának. Balogh és Szűcs Gizi angol táncduett, Bere Mancsi spanyol tánc, Zigotta és Chaplin! Az egyes számok között tánc és locsolás. Büffé, konfetti és kettős zenekar.

* Román nyelvvizsga a szociális pénztárnál. A nagyváradai kerületi betegsegélyzőpénztárnál tegnap kezdődött meg a tisztviselők román nyelvi vizsgája. A bizottság elnöke Russu főigazgató, tagjai: egy kerületi inspektor és Jene a h. igazgató. Összesen 20 tisztviselőt, és alkalmazottakat utaltak a bizottság elé, a többi tisztviselő vizsgáztatásáról ezuttal eltekintettek. Az írásbeli vizsgán minden tisztviselő megfelelő eredményt produkált, a szóbeli vizsga még nem fejeződött be. Aki a vizsgán nem felel meg a követelményeknek, annak újabb határidőt adnak, hogy az állam nyelven való ügykezelésben tökéletesítse ismereteit. Nem szabad azonban eltekinteni attól a követelménytől sem, hogy a tisztviselők a betegpénztár tagjainak nyelven is tudjanak, mert enélkül a betegsegélyezés hiányos lenne s nem felel meg feladatának. E tekintetben eddig a tagoknak nem volt okuk panaszra s remélhetőleg ezentul sem lesz, ha a mai tisztviselői kar helyén maradhat.

* A foci-sípör tárgyalása. Bukarestből jelentik: Zelea-Codreanu perét a foci-sípör törvényszék rendkívüli ülészakában április 28-án fogja tárgyalni. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek minden nemű rendezavarás megakadályozására.

* Nagyon szép modellüldonságaink érkeztek. Dr. Balláné és Fried E. Parcul Traján No. 1.

MINDENKINEK)) **Humanitas** ((Sas-palota, Avram I. (Kossuth) utcai oldalán tartandó))

nagy fehérnemű árverésén,

ahol gyönyörű új férfi- és női fehérneműk nagy választékban kerülnek árverésre I. hó 6-án, hétfőn és 7-én, kedden d. u. 4 órai kezdettel

— Kitűnő alkalom husvétii szükségletének beszerzésére! —

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

* **Móricz Zsigmond felesége öngyilkos lett?** Budapestről táviratozzák: Móricz Zsigmond megjelent a főkapitányságon és kérte felesége holttestének a felboncolását, mert az a gyanúja, hogy a felesége gondatlanságból, esetleg orvosi rendeltetésre a megengedettnél több veronált vett be és ez okozta halálát. A boncolást elrendelték.

* **Ujságírók gyűlése.** Az Erdélyi és Bánati népkisebbségi újságírók orsz. szervezetének nagyváradai csoportja hétfőn, április 6-án, este fél 9 órakor közgyűlést tart a Kereskedelmi Csarnokban, melyre a tagokat a tárgy fontosságára való tekintettel azzal a kéréssel hívom meg, hogy teljes számban feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Peródy György elnök.

* **Munkáshírek.** Felhívjuk a munkás műkedvelőgárda minden tagját, hogy vasárnap délután 4 órakor szereposztás végett jelenjenek meg a Str. Cuza Vodai Munkás-Otthonban. — Vas- és rézeszer-gályosok és gépmunkások értekezlete vasárnap délelőtt 10 órakor az új Munkás-Otthonban lesz megtartva. — A famunkások taggyűlése vasárnap délelőtt 9 órakor a Str. Cuza Vodai Munkás-Otthonban tartatik. — A festőmunkások értekezlete vasárnap délelőtt 10 órakor az új Munkás-Otthonban Str. Wilson No. 1. tartatik meg. — A malom- és sütőmunkások 12-én, husvét vasárnap délután műsorral egybekötve kedélyes délutánt rendeznek a Kőműves-Otthon összes termeiben.

* **Két izgalmas bajnoki mérkőzés** lesz ma délután a Károly trónörökös-pályán. Fél 3 órakor a Biharoi játszik az SzSE-vel. Mind a két csapat komplett felállásban megy a küzdelembe, hogy a bajnoki listán minél kedvezőbb helyet biztosítsanak magának. Bíró dr. Löwenstein lesz. Fél 5 órakor a bajnok NAC méri össze erejét a kitűnő szalontai csapattal. A NAC Mar-kovits nélkül kénytelen kiállni, ami teljesen nyitotta teszi a mérkőzést. A NAC-NSC meccset Győry Ferenc vezeti le. A helyárák igen mérsékeltek.

* **Pataky Sára, Pataky Kató és Orkényi István festőművészek** (Budapest) együttes kiállításának ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Helikonban. Belépődíj nincs.

* **Adakozás.** Dr. Karácsonyi János püspök ur azon alkalomból, hogy őt a Gyermekbarát Egylet örökös tiszteletbeli tagjává választotta, az egyesületnek 500 leit adományozott, amelyért hálás köszönetet mond az egylet vezetésének.

Passage mozgósínház

Ma, vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor a legsikerültebb burleszk film

Ő

ég és föld között
Kacagás 7 felvonáson keresztül.

A főszerepben „Ő” (Harold Lloyd)

Ma délelőtt fél 11 órakor a Dorian filmszínházban matiné színre kerül:

„Ő” ég és föld között

* **Kulturdelután a Kath. Körben.** Pénteken este fél hetkor nívós előadást tartott Follmann Géza a Katholikus Körben a vetített fényképekkel illusztrálta előadását. A vetített képeken a Szentföld és Jeruzsálem jelent meg a hallgatóság szemei előtt. Follmann előadása után Gerhardt Lujzika, a Bleyerné Garzó Adél zeneiskola kiváló növendéke egy Reinhold Cis-moll improvizált játékszóra dilettánsokat felülmúló művészi képességekkel.

* **Csendélet a Hodossy Miklós-utcán.** A következő sorokat kaptuk: Tek, Szerkesztő úr! Engedje meg, hogy a Hodossy Miklós-utca lakói nagyrabecsült lapja útján az alábbi kellemetlen dolgot hozzák a velencei ker. kapitányság tudomására. A Hodossy Nic-utca 16-ik számú házában több lakó lakik s így az utcaajtót ott állandóan nyitva tartják. Nevezett házban egyik lakó egy nagy sárga kutyát tart, de az soha sincs megkötve. Ez a kutya egész nap a nyitott kapu mellett ül s azzal szórakozik, hogy az ott elhaladókra ráugrik s ha gyengébbek, a földre teperi őket, de legalább is a ruhájába beleakad a gyanútlan járókelőnek. Így április 2-án csaknem az egész utca szemeláttára és remülétre egy idősebb asszonyt, — ki egy kicsi gyermeket vezetett, — támadott meg a kutya, kétszer is a földre dobta és csuklójánál megsebezte. Az előtti napokban Diba nevű vasutasról húzta le a köpenyét, majd ráugrott egy özv. orvosnőre és még több, az utcában lakó nőre, sőt kisgyermekre is, kik az ijedségtől örökös bajt kaphattak volna. Sürgősen kérjük a ker. kapitányságot, hogy a kutyát, — amely közveszélyt jelent az ott járókra — azonnal tegye ártalmatlanná. Mert hisz egy ember szélsősége miatt nem lehet egy utca közbiztonságát veszélyeztetni. Tisztelettel a Hodossy Miklós-utca lakói.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vértódlásoknál reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikán szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József-víz az ideális hashajtó, minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* **Zsamboky-Halász koncert.** Április hó 14-én egy ritka műfelvezetben lesz része a nagyváradai közönségnek. Ez estén lép fel Nagyváradon először Zsamboky Miklós a kiváló csellóművész, kinek műsorán a csellóirodalom legszebb remekei szerepelnek, így Mendelshon zongora-cselló szonátája, a híres Volkmann-koncert, mellyel a művész külföldön is extázisba hozta mindenütt a közönséget. A kíséretet Halász László a nagy kvalitású zongoraművész látja el. Jegyek szerda délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 5 órától 7 óráig kaphatók a Kath. Kör pénztáránál. Helyárák: 130, 100, 80, 70, 60, 50, 40, 30 és 20 lei.

* **A Budapesti Nemzetközi Vásár propaganda kiállítását rendezett Prágában.** A most lezajlott prágai nemzetközi vásáron nagy feltűnést keltett a Budapesti Nemzetközi Vásár pavilonja, ahol rendkívül izlées elrendezéssel voltak kiállítva mindazon propaganda-nyomatványok, amelyeket a vásár rendezése az alkalommal kiadott. A f. hó 18-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületei már a befejezéshez közelednek úgy, hogy a megnyitása napján teljes pompájában fog a látogató szeme elé tárulni az a hatalmas fejlődés, amelyet különösen a magyar gépipar az utóbbi években elért. A vásár rendezése a legnagyobb körültekintéssel gondoskodik arról, hogy mindazok, akik a vásár

alkalmával Budapestre érkeznek, nemcsak a legnagyobb kedvezményeket vehessék igénybe és a legnagyobb kényelemmel legyenek elszállásolva, hanem arról is gondoskodik, hogy Budapest a vásárlatókat szabad idejüket megfelelő szórakozásokkal tudják eltölteni. Ünnepi előadások lesznek a színházakban, kirándulások, sport-események, körséta kocsisz kitűnő vezetőikkel fog a látogatók rendelkezésére állani. Az összes kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok beszerezhetők az összes Kereskedelmi és Iparkamáránál, valamint tiszteletbeli képviselőknél.

* **Felhívás az autorizált dentistákhoz.** Felsőbb rendelet folytán felhívom a város területén működő összes dentistákat, hogy autorizációjuk, vagy az ezt helyettesítő okmányaik bemutatása végett f. hó 6-án és 7-én, délelőtt 10 órakor a városi főorvosi hivatalban a törvényes következmények terhé mellett feltétlenül jelenjenek meg.

* **A Protestáns Jótékony Egyesület** folyó évi április hó 5-én, vasárnap délután 5 órakor tartja rendes évi közgyűlését a ref. tanítónőképző intézet dísztermében (Kályn-utca 1. sz.). Tárgy: Az 1924. évi zárszámadás, az 1925. évi költségeloirányzat, titkári jelentés, részleges tisztújítás és esetleges indítványok. A vezetőség kéri az egylet összes tagjait, hogy tekintettel a tárgysorozat fontosságára, teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

* **Erdélyi kereskedelmi törvény.** A könyvpiacra egy testes, 500 oldalt meghaladó jogi munka jelent meg, amelynek címe: „Erdélyi kereskedelmi törvény.” Szerzőik: Predovic I. és dr. Ney Pál, kik román nyelven adják a kereskedelmi törvény szövegét, a bírói joggyakorlatot felsőbb bírósági határozatok közlésével és a kereskedelmi jog magyarázatát. Szerzők megítélése szerint imperatív szükséglet pótol, mert Erdélyben eddig nem volt olyan kézikönyv, mely felölelte volna a gyakorlati jogász számára szükséges teljes kereskedelmi joganyagot. Éppen ezért a munka szükséges ügyvédi célokra, szigorlók és ügyvédi vizsgára készülők részére. A munka utal a regáltbeli kereskedelmi törvény megfelelő szakaszaira s kiemeli egyuttal a két törvény intézkedései közötti elvi különbségeket. A könyv végén van alfabétikus index, amely a kereskedelmi törvény fogalmait állítja össze és így a vizsgáló ellenőrizheti azt, hogy tudja a kereskedelmi jog egész anyagát. A munka bolti ára 300 lei. Ügyvédeknek 275, bíráknak 250, joghallgatóknak 220 lei, közvetlenül dr. Ney Pálnál (Str. Alexandri 16.)

Harisnyák zokerlik

szallagok, csipkék és rövida uk, kötött mellények még mindig a legolcsóbban szerezhetők be

Klein Sándor és Tsa

Str. Clorogaria (Uri-utca 1. sz.)

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a

„Dorotheum”

nagy husvéti árverésén a következő tárgyak kerülnek sor alá: **Festmények, könyvek, ékszer, butorok, szőnyegek, porcellánok, órák, kézimunkák** legválasztékosabb kollektiókban. — Bármit akar vásárolni, nézze meg előbb a Dorotheumban, nem-e negyed árban kapja.

Ezerszeres pénzl, 1200 dollár!

Senki ne üljön fel hangzatos hirdetéseknek!

polgári bizottság végzi. — A bizottság határozata szerint

vagy egy most épült, modern, 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló házat nyerhet az, aki megveszi 250 L-ért a Hegedűs Hirlapirodában a szatmári Kósa-féle házorsolás egy sorsjegyét

Ennél a házorsolásnál összesen csak 1800 (egyezerhatszáz) és nem számlálhatatlan sok ezer sorsjegy bocsátott ki, a nyertes esélye tehát mindenki számára realizálva van. A sorsolást közjegyző és külön

a húzás napja visszavonhatatlanul 1925. május 10.

* Meghalt Misu Antonescu volt igazságügyi miniszter. Bukarestből jelentik, hogy Misu Antonescu volt igazságügyi miniszter, aki tegnap egy adótárgyaláson szívgyörcsöket kapott és összeesett, ma meghalt.

* Erdély prózairóinak bemutatása Budapesten. Budapesti tudósítónk jelenti: A Budapesten tanuló erdélyi főiskolai hallgatók által rendezett erdélyi irodalmi sorozat második előadása tegnap este folyt le a Zeneművészeti főiskola termében. Az előadás során a jelenlegi erdélyi prózairók kerültek bemutatásra. Perényi József dr. volt kolozsvári kegyesrendi tanár ült az előadói széken és biztos kézzel rajzolta meg az új erdélyi irodalom fejlődését. Teljes képet nyújtott a szép próza hivatottabb műveiről hangsúlyozva, hogy műveiket nem a speciális erdélyi voltak, hanem művészi értékük miatt emeli ki. Az értékes és tömör ismeretelés különösen Berde Mária-val, Papp Mózes-sal és Nagy Péterrel foglalkozott, mint a jelenlegi erdélyi regényirodalom főerősségeivel, kiemelve különösen az elsőnek „Haláltánc”-című hatalmas alkotását. Azután a novella-írókra tért át és ennek során különösen Gyallay Domokos és P. Gulácsy Irén megélt színekkel rajzolt falusi képeit emelte ki. Megemlékezett még Berde Mária, Makkay Sándor, Kovács Dezső, Nyírő József és Pásztor József novelláiról, akik írásukban a régi és az új erdélyi lelket szóltatták meg művészi módon. A műsor folyamán Kovács Dezsőnek két rajza, valamint Gyallay Domokosnak „Viperák”-című történelmi elbeszélése került bemutatásra Balázs Sámuel kitűnő előadásában. A műsori L. Somló Emma mélyen átértzett, hangulatos szavai és Lászlófy Margit zongoraművész nő pompás produkciói egészítették ki.

* Fát vesz a rendőrség. Az államrendőrség gazdasági hivatala az államrendőrség részére szükséges famennyiség szállítására 32.500 lei erejéig pályázatot hirdet. Felhívom mindazokat, akik a szállítást elnyerni óhajtják, hogy írásbeli ajánlatokat zárt borítékban f. évi április hó 20-ig az államrendőrség gazdasági hivatalához I. em. 10. sz. szoba adják be. Feltételek: A mennyiség szállítandó lesz a központi rendőrséghez. A pályázatban feltüntetendő a szállítandó fa mennyisége és minősége. A szállítás után az összeg azonnal fizetendő. Seful Contab. Prefectul Politiei.

Legmegbízhatóbb חשר של פסח husvétii fűszerárak bor és pálinkafélék beszereshetők WEISZ VILMOS üzletében, Oradea-Mare, Piața Unirii (volt Szent László-tér)

POPPER BALLY MATHAN CIPŐK
REICHARD DEZSŐ céghez megérkeztek.

Angol tavaszi DIVAT-SZÖVET ujdonságaim megérkeztek
Elsőrendű URI RUHÁKAT készítek szolid árban. Pontos kiszolgálás
SCHWARTZ MÓR
uri-szabó. Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 14 sz.

Legalkalmasabb husvétii ajándékok az

állandó képszoalomban vásárolhat

Láng féle könyvkereskedés külön termében

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

* Az „Acélhang”-dalárda husvétii műsoros táncmulatsága. Gondosan összeállított műsor és szebbnél-szebb dalokban fog gyönyörködni az, ki résztvesz az „Acélhang”-dalárda husvétii első napján tartandó hangverseny és táncmulatságán, mely este fél 9 órakor veszi kezdetét és reggelig fog tartani a Kath. Körben. Jegyeket elővételben 50, 40 leies árban árúsít a Sipos és Reich papírkereskedő-cég, Bémer-tér.

* Vasárnap délután fél 6 órakor Jókai-ünnepély a színházban.

* Az új bérkocsitarifa. Az árvizsgáló bizottság az új bérkocsitarifát az alábbiakban állapította meg: Egy lovas kocsiknál: Egy ut a városban várakozás nélkül nappal 20 lei, ugyanaz éjjel 25 lei, minden negyed óra várakozás nappal 10 lei, éjjel 15 lei. egy egész óráért reggel 6-tól este 8-ig 50 lei, ugyanaz éjjel 70 lei, egy fél napra reggel 6-tól délután 1-ig, vagy délután 1-től este 8-ig 180 lei, egy egész napra reggel 9-től este 8-ig 300 lei. Utirány szerint. Az állomáshoz nappal 25 lei, ugyanaz éjjel 30 lei, bármelyik temetőbe 35 lei, bármelyik temetőbe és vissza egy fél órai várakozással 60 lei, a Félix, vagy Püspök-fürdőbe 180 lei, ugyanoda és vissza egy fél órai várakozással 250 lei, fürdőbe éjjel 50 százalékkal drágább. Alkalmi utak, temetés, esketés, keresztelés stb. 125 lei, a vámon kívüli utak nincsenek maximálva. A szőlőbe egy menet 10 lejjel drágább, mint a rendes tarifa. Két lovas kocsiknál: egy ut nappal 30 lei, ugyanaz éjjel 40 lei. Egy egész óra nappal 80 lei, ugyanaz éjjel 110 lei. Az állomásra nappal 40 lei, ugyanaz éjjel 50 lei. Alkalmi menet temetőnél, házasságnál, keresztelésnél stb. 180 lei. Félix, vagy Püspök-fürdőbe nappal 280 lei. Ugyanaz két órai várakozással 400 lei. A fürdőbe éjjel 50 százalékkal drágább minden ut.

Ovakodjunk mert téli ruháit, szőrméit megveszi a moly, megóvásra küldjük Leichner szűtősző, Str. Corogariu 4.

* Rézgálic Nagyvárad és Biharmegye szőlőbirtokosainak rendelkezésére áll 2 vagon 98—99%-os prima rézgálic kilogrammonként 28 lei és 1 vagon mayunga raffia kilogrammonként ma 46 leies árban. Előjegyezni lehet április 8-ig bezárólag a hegybírói hivatalban (Lukács György-utca 15. sz.) kilogrammonként 10 lei foglaló lefizetésével. Átvétel április hóban a teljes vételár kifizetésével. Biztosítva csak az előjegyzett mennyiség lesz, Dr Stokker József, hegyközségi elnök.

* A Jókai-ünnepélyt vasárnap délután fél hatkor ismétli meg a színház.

Gummiáru javítás Eminescu (Ezred-évi Emlék) - tér 16.

* Husvétii sorsolás. A Hegedüs Hirlap-iroda kölcsönkönyvtára sorsolásán részt vesznek azok az új előfizetők is, akik április elsején lépnek be az előfizetők sorába. Alanti értékes tárgyakat sorsoljuk ki: I. díj egy női finom arany karóra Bódis Ferenc ékszerüzletéből. II. díj két és fél méter marokina a Hellas-cég részletáruházából. III. díj tíz darab sorsjegy Róth József Sas-passagébeli csipkeáruházában sorsolására, amellyel tíz vég finom vásznat nyerhet.

A legjobb harisnyák Weisz és Kardosnál, By-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) Moskovits palota

* Ágnes csemege 1 darab 5 lei Benedek és Weisznál „Eldorádó” Piața Unirii.

* Capsa S. A. R. csokoládé toronymagasan felülmul minden más gyártmányt.

* Legjobb telefonkészülék villanykörte és manometer raktáromról. Telefon és villanyfelszerelést, minden fémipari és eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal R a j z elektro-mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* Szép lakása csak akkor tökéletes, ha Orient szőnyeg és gobelin díszíti. Egyedüli készítője Sch ulhof Emilné „Orient” szövőművészeti iskola Ciorogariu Uri-utca 12. (Gimnázium.)

* Old England tavaszi keztyű és harisnya ujdonságai megérkeztek.

* NÉMET vizum Brassóból 48 óra alatt a Hegedüs hirlap-dában.

* Husvétii illatszert és locsolót Barna Miklós Angyal drogériájában vegyen.

* Értesítés. Külföldi modellkalap-ujdonságaimmal hazaérkeztem. Jakobovits Helén, Piața Regina Mária (Bémer-tér) 3., I. em.

Zománcozás, nickelezés Kalendánál

* Üzletáthelyezés miatt női kabátok ruhák, aljak és bluzok, gyermekruhák feltűnő olcsó gyári árban lesznek elárúsítva Modell Áruház Str. Vlahuta (Szt. János) 6. szám.

* MAGYAR vizum, cseh vizum, francia vizum, angol vizum Clujról gyorsan és pontosan a Hegedüs hirlapirodában.

* Kérjen Purgót eredeti dobozban.

* Arcápolásra használja az Agi-ermet, melytől arcbőre szép, tiszta és üde lesz. Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakót: Diana gyógyszer-tár Oradea-Mare.

* Aszód.nál חשר של פסח árak kibővítettéi, olcsó árakban. Aszódinál Sas-passagé.

* Husvétii ujdonságok, harisnyák, fehérneműk, csipkék, sokkal olcsóbban, mint bárhol. Bleier divatházában, Sas-passagé.

* Nótás kapitány keverék megérkezett, egy csomag 10 lei Horovitznál.

* VIZUM gyorsan és pontosan készült a Hegedüs hirlapirodában.

* Mária-csemege 1 drb. 5 lei Benedeknél.

LEGUJABB

Az új francia pénzügyminiszter

Párisból jelentik: Demonzie, az új miniszter negyvenkilenc éves. Pénzügyi és külügyi politikával eddig is sokat foglalkozott. Az Oroszországgal való kapcsolatok felvételét nagy mértékben előmozdította. Kormányralépése előtt megegyezett Herriot-tal, mely szerint kompromisszumot fognak előterjeszteni, hogy a vatikánban ügyvivőt hagynak, aki Elszász és Lotharingán kívül a francia érdekeket is képviselheti.

Ugy hírlik, hogy a kompromisszum tervét a kamara többségi pártjai semmi esetre sem fogadják el.

Harminc százalékkal emelik a vasúti tarifát

Bukarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága tegnap döntött a vasúti tarifa emeléséről. Az összes menetdíjakat május 1-től 30 százalékkal emelik fel.

Passic lemondott

Belgrádból jelentik: Pasics miniszterelnök ma átadta a királynak lemondólevelét. Politikai körökben úgy hírlik, hogy ez a lemondás csak formai, mert Pasics azonnal megbízást kap új kormányalakításra és az új kabinet teljesen új minisztereket vesz be.

MAH-JONG

elszámolási
BLOKK

SONNENFELD
papíráruházában kapható.

Hogy állunk a spiritizmussal?

Englington szakállas álarca. — Bastian leplezetése. — Hamisított szellemi fényképek. — Spuk esetek. — Ordokos, Lombroso, Flammarion, Zöllner, Schiaparelli tévedése

VI.

A szellemek megtestesülése tehát küszöbön volt. Hivásra mindig jelentkezett egy-két életre kelt megtestesült szellem. Ez a hit a multszázad végén még erősen tartotta magát és sok médium tudott ilyet produkálni, sőt le is fényképezték néhányat. Maeterlinck, a világhírű író, ír egy ilyen megtestesült szellemről, aki Kate King néven szerepelt, mint miss Cook médiumnak a mása. Maga William Crookes három éven át vizsgálta s ellenőrizte. Kate King egyszer egy ilyen médiumos produkcióval maradt az ellenőrzők kezében s azt adta elő, hogy ő már halott volt, de visszatért a földre bűneinek vezeklésül. Kate fiatal és élénk volt, meglehetően olvasni érverését, szíve dobogását, evett, ivott, táncolt, lefényképezték és hajfürteit osztogatta. A kérdésekre szívesen felelt, de a tulvilág titkairól nem szólt semmit. Egyszer aztán eltűnt, valószínűleg megunta a tudósok faggatásait s a saját hazudozásait. A médium azt mondta, hogy visszament a tulvilágra, valóságban pedig szépen hazament s folytatta rendes életét s jókat nevetett a komédián, amir három évig játszott a tudósok előtt. Később Miss Cook egy előadáson elővarázsolta Kate Kinget, de amikor hirtelen megfogták, kiderült, hogy Miss Cook szöke parókával maga volt a Kate King.

László Lászlón is ez a hangulat vett erőt, amikor Párison, Münchenen és Bécsen át Budapestre érkezett Schrenck-Notzinggal, aki őt bemutatta több ízben. Kifogástalanul működött az utolsó estig, lefotografálták szellemjelenéseivel, mutatvány előtt s után megkötözve.

Az utolsó estén azonban, mikor bevégezte mutatványait s a villanyt felgyújtották, a pódium elé lépett s körülbelül a következőket mondta:

— Tisztelt közönség, ez mind svindli. Engem ugyan megkötöztek, de én mindig kibúvok a kötelekek közül s lábaimmal meg kezimmel ide-oda nyúlok, asztalt emelek, széket borítok fel s megcsinálom azt a tréfát, hogy a meztelen lábamat a jelenlevők markába nyomom. Meguntam már ezt a csalást. Tessék feljönni s megmutatom, mi volt az a szellem, amelytől Önök az imént borzongtak. Igaz, hogy engem megvizsgáltak tudósok a mutatvány előtt, de én mindig el tudtam rejteni, hol a torkomban, hol a nyelvem alatt, hol a hajamban egy csomó olajos vattát. Ebből csináltam aztán a karokat, amelyek kinyultak, a kezeket, amelyek fejem felett mozogtak, ez jött ki az orromból, meg a számból, mint szellem megtestesülése. A két szemet, orrt és szájat tintával mázoltam a vattacsomóra, itt van, kihúzóam a számból. Mikor Önök látták és hallották, hogy öklöndözés közt ki jön a számból a megtestesült szellem, akkor én szimuláltam, csak nyálat kellett gyűjteni hozzá és hörögni, mintha most szülném meg a szellemet.

Nagy skandalum támadt e szavakra, de László László felhívta a publikumot, kötező meg s ő kibújt kötelekből s világosan megmutatta a szellemjelenések, kopogások, butormozgások és asztalemelkedések titkát. Pedig jó médium volt, de cserbenhagyta managerét, aki szépen elment Budapestről. Így lehet aztán megtenni Eusopia, Tomecy Stanaslava, Éva C. és mások mutatványait.

Most már világossá válik Tóth Bélának, a magyar elbeszélőnek egy megfigyelése. A Davenport fivéreket tartottak előadást Budapesten a rendőrség ellenőrzésével. Nagy fekete szekrényt vittek, amelyet bakkokra állítottak, hadd lássák, hogy nincs alatta sülyesztő. Három ajtaja

volt s benne köröskörül padok, közepén gitár, hegedű, trombita, csörgődob és csegettű. A közönséget felhívták, kötező meg őket. Félperc múlva a szekrény ajtaján kezek nyultak ki, megszólalt minden hangszér. Mikor kinyitották az ajtót, a Davenportok megkötözve ültek a padon. Újból rájuk zárták az ajtókat, újból kezek és lármák. Az ajtók kicsapódtak s láthatókká váltak a Davenportok feloldozott kötélekkel. Az ajtók becsapódtak, újból kinyiták s a két médium ismét guzsbakötve kuporgott a padon. A megfajtás ma igen egyszerű: ki tudtak bujni a hurokból.

Igy leplezték le a világ legkiválóbb médiumait. Slade Londonban került erős kontroll alá, amely megállapította, hogy család, Bastian amerikai médiumot János főherceg (Orth János) és Rudolf trónörökös csalta csapdába. A szellem, aki állítása szerint kivette belőle a materializálódáshoz szükséges anyagot, meg is jelent, de Bastian kikötötte, hogy a szellem nem szabad megriasztani, mert akkor ő, Bastian, meghal; a szellem ugyanis nem tudja visszaadni a belőle vett anyagot. A két főherceg elektromos szerkezet segítségével a szellem után becsukták az ajtót s nem tudott kiosonni. Aztán világosságot gyújtottak s ott állott harisnyában, világító szerbe áztatott szellem-ruhában, amely a sötétben foszforeszkált.

Florence Cook-ot egy előadáson leplezték le, azt állította, hogy Kate Kinget élővé tudja varázsolni. Mikor Kate King megjelent, egy ur megragadta a szellemet. Ez visítva tiltakozott, de kiderült, hogy ő nem más, mint Florence Cook, a médium, csak szöke a parókája s szoknyában van. Englington médium fehér vásznakból és szakállas álarcból és keztyűből állított össze egy bábót, amelyet zsebében tartott s onnan húzott ki. Hol magára öltötte a lepleket s felkötötte a szakált, hol mint kísértetet lebegtetette az alakot. Sötétségben is lehetett látni a szellemet, mert a bábu foszforeszkáló anyaggal volt preparálva.

A leplezések után kiderült, hogy a fényképezőgépek elé állott s lefényképezett szellemek a következőképp állanak elő: az érzékeny lemezre előre rápingálnak fekete festékkel alakokat vagy foltokat, amelyekre a fény nem hat s másoláskor fehér alakokat hagynak a papíron. A másik módszer az, hogy a háttérre festik a szellemalakokat Kinasavval, amelyet az emberi szem nem vesz észre. Ami a falon rámozolyva nem látható, az megjelenik a fényképen. Egy angol spiritista szemfényvesztő ezzel bolondította Budapest egyik fényképészét, aki a lefotografált szellemekbe bele is örült. Ugyanigy dolgozott egy Hudson nevű angol, aki halottakat fotografált a hívők fényképe mellé. Ez is Kinasavval dolgozott.

Ime, ezzel vált az a nagy mozgalom, amelyet az amerikai szellemkutatók egyesülete ötven évvel ezelőtt megindított, hogy megtalálja az útát a másvilág felé. Mintegy ötven kötetet adott ki a médiumokkal való kísérletezésekről s a legnagyobb részéről kiderült, hogy a médiumnak családja van a játéokban s a szellemek sohasem emelkednek a médiumok értelmi képességei fölé. Plátó nem tud görögül, Petőfi rossz verseket diktál, Ciceró csak a jelenlevő hiányos képzettségű hallgató sugallata szerint mond rossz latin szavakat.

(Folytatom.)

Szüts Dezső.

HAVI vagy HETI

kedvezményes fizetés feltételek mellett árusítunk vásznakat, sifonokat, batisztákat, zefireket, női és férfi szövetekeket.

Vitrael Gábor és Rosenthal

Pável püspök-utca 10. szám alatt.

Üzleti órák délután 2 órától este 7 óráig.

Lino leum

HAAS LIPÓT

legnagyobb lino leum és szőnyeg különlegességgel áruház

Főlerakat: ORADEA-MARE

Bulevardul Regele Ferdinand No. 5.

Lerakatok: CLUJ, TIMIȘOARA.

Mélyen leszállított árak!

Felfőtőszéri gummikabátok legnagyobb választékban, elegáns fazenban — 500 —

VIASZOS VÁSZON

prima minőségű gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr.	— — — — —	100.—
100 cm. széles mtr.	— — — — —	125.—
125 cm. széles mtr.	— — — — —	145.—

BŐRVÁSZON

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére nagy választékban

115 cm. széles 115.— Leitől feljebb.

LINO LEUM

szébbnél szébb mintákban

70 cm. széles — — — — —	135.— Lei
90 cm. széles — — — — —	170.— Lei

padlóbevonásra mintázott vagy parket-lino leum
200 cm. széles négyzetméterenként 237.50 Lei
Kapható 250 — 300 méter szélességben is.

SZŐNYEGEK

Sirapa futószőnyeg 70 cm. széles — — —	96.—
" " 80 cm. — — — — —	139.—
" " 90 cm. — — — — —	169.—
Agyelő szőnyeg „Bonele” — — — — —	125.—
Ottoman takaró „Kamarium” — — — — —	1600.—

Két oldalt használható ebédőszőnyeg
nagyon szép mintákban 200x300 — 1730.—

Ezenkívül nagy választék függönyben, fali szőnyegben, láb örlők, mindenféle gumilaruk, tornacipők, sárcipők, játéka, gumilabda stb. stb.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KEPES ELEK

erveti kötszerorán, Sas-passago 20. szám

Saját készítményű **SÉRVKÖTEK, HASKÖTEK,**
speciális kötszerek, női és férfi övszerek

Gidáli Manó

kárpitos, Str. Ciorogariu (Uri-utoa) 2. sz.

Börgarnitúrák, hencserek, madracok rendelésre és készen is kaphatók.

SZÖVET

különlegességeink felöltőkre, öltönyökre, legjobbak

HAVAS & GRÜNFELD posztóáruház,

Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8. legolcsóbbak

* Az állampolgársági hivatal felhívja az alább felsorolt egyéneket, hogy az állampolgársági listába való utólagos felvétel iránt benyújtott kérvényük ügyében 3 napon belül a hivatalos órák alatt: délelőtt 11 órától 1 óráig Városházán II. emelet 25. számú szobában jelenjenek meg: Szűcs Pál str. Horticulturilor 21, Weinberger Sámuel str. P. Balassa 5, özv. Weisz Hermann str. Ghilányi 14, Ujlaki János propr. cantin la Reg. 33. art., Eckstein Farkas str. Asra 16, Schreier Gyula str. Transeului 6, Vékony Sándor str. Transeului 12, Lazar Aron str. Tezéria 6, özv. Facsini Gézáné str. Reg. Ferdinand 55-a, özv. Szutor Lajosné str. Pray Gheorghe 4, Irinyi Sándor str. Sirul Minelor 83, Fried Rudolf str. Horia 9, Gazdag Alexandru str. Gara Mare, Aron Sándor str. Bratianu 17, Szodorai Erzsébet str. Salcilor 35, Szőke Imre str. Simeon Barnutiu 15, Bajor Károly str. Liget 4, Gábor János str. Randuneli 7, özv. Nyéki Józsefné str. Pescarilor 28, Stokker Balázs str. Clujului 142, Rogozsan Anna Str. Podului 1, Grünberger Ferenc str. Vlahuta 15, özv. Farkas Sándorné str. Horticulturilor 10, Fekete Lajosné str. Crisului 1, Kirsch Hermann str. Monostori 2, Maar Lajos str. Hágó, Kemecsei Eszter str. Nicolae Jiga 35, Szilágyi Rozália str. Veres Balázs 14, Horváth Lajos str. Leopold 7, Veres György str. Cazarmei 1, Lőrincz Lajosné str. Lic. Real 2, Szatmári Lajos str. Leopold 2, Steinberger Ernő str. Parcului 6, Tóth Kálmán str. Stramba 4, Tischer Dávid str. Fabriciei 33, Tischler Károly str. Fabriciei 33, Berkovits Jónás str. Mihai Viteazul 10, Nagy Zsigmond str. Nagysüténag 196, Biatoczky Mária str. Törkölyméről 77, Wallner Sándor str. Gojdu 31, Szabó Rozália Aranyoldal 173, Bitto Imre str. Comendantului, Dénes Sándor str. Salcilor, Kamuti Bertalan str. Pece 18, özv. Szalkai Györgyné str. Fabrici 1, Martin Jakab str. G. Össi, özv. Szőnyi Imréné Nagysüténag 191, Weisz Ottó str. P. M. Viteazul 11, Róth János Jenő str. Avram Iancu 8, özv. Szilágyi Lajosné str. Pescariului 12, özv. Botházi Sándorné str. Caramizilor 10, Stefan Gábor str. Fabriciei 46, Kronberger Béla str. Virág 2, Ornstein Izidor str. Cal. Victoriei 8, Mester Ilona str. Bratianu 50, Marian Stefan str. Eroilor 6, Kósa Ferenc str. Calvarului 52, Barakonyi László str. Gojdu 21, Boros János str. Vlahuta 84, Andre Lajos Uzina Electrica, Pataki Ferenc str. Comandantului, Nagy Sándor Törkölyméről 96, Hízsnyán János str. Nic. Hodossy 5, Sütő Károly str. Crisului 2, Molnár Mária str. B. P. Hasden 2, Szebeni Andrásné str. Col. Nilgesz 99-37, Szombati Dezső str. Morii 8, Széplaki Ferenc str. Pescarilor 17, Glodits Sándor str. Nicolae Jiga 54, Kovács Lajos str. Pogánytelep, Peták Sándor str. Minelor 29, Blága Floarea str. Sirul Minelor 29, Harapco Miklós str. Sft. Jaronim 11, Szabó Sándor str. Col. Barna 10, Pajka Vilmosné str. Covrigilor 9, Kiss Julianna str. Minelor 17, özv. Csák Györgyné str. Clujului 99, Kovacsik József str. Xenopol 21, Csávás Gyula str. Xenopol 11, Biró Julianna str. Castelului 8, Nagy János str. Pável 34, Juhász György str. Viilor 17, Novák József str. Rosiorilor 13, Riamanstein Izsák str. C. Aradului 31, özv. Lovass Jánosné str. Pacii 6, Kerekes Zsigmond str. Fabr. Caram. „Delta”, Tenkei Imre str. Caram. „Delta”, Freifeld Lajos str. Viilor 29, Szabó Flórián str. Szénáskert, Bartus Rozália str. Salcilor 35, Bartus Ferenc str. Salcilor 35, Balogh Stefan str. Porumbului 7, Hegedüs Antal str. Coloman 2, Balogh Lajos str. Randuniciu 15, Gara Miklós str. Apeductului 57, Bene György str. Pusta Fatanos.

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII., Dohány-u. 84. TELEFON J. 124-47.

Az ország legrégebbi és legismertebb előkészítő intézete

Nikkelező!

Ezüstözés, nikkelezés, sárga-vörös rezezés, oxidálás. ZOMANCOZAS. Rézágak csiszolása, féregmentesítése.

GROSZ, Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14.

Ruhafestés Vegytisztítás

Gőzmosás legszebb és legolcsóbb

a „MERCUR”-nál

Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 1 és Baross utca 9. sz.

ABBÁZIA

legszebb helyen (a Bellevue mellett) tengerre nyíló, kényelmes berendezett szobákkal megnyílt az

ELENA PENSIO

Szolid és kényelmes családi üdülőhely. Mérsékelt árak. Teljes pensio napi 30 lira. Kiváló magyar és francia konyha. Figyelmes háziasszonyok. Kiváncra bővebb levélbeli felvilágosítás

PENZIO ELENA, ABBAZIA

Tulajdonos:

LOVÁSZY KÁROLYNÉ
ÉS SZÁSZ ERZSI

NAGYÜZEMEK TUNGSRAM ÉGŐVEL VILÁGITANAK

A LEGGAZDASÁGOSABB
IZZÓLÁMPA!!

Téli bundák és szőrmék legolcsóbb nyaraltatása biztosítás mellett
Bodnár szücsnél, Sas-passage.
Tavaszi boák nagy választékban!!

Nagyváradiai budapesti találkozóhelye!

BUDAPEST, IV. Váci-utca 38
Waltz György éttermei és kávéháza
Külön konyha. A nagyváradai püspök volt főszakácsa

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Str. Nlo. Jorga (Zöldfa-utca) 10. alatti **orth. כשר** éttermet ugyanezen házban az udvarba helyeztem át. Izletis konyha. — Szives pártfogást kér: Özv. Grósz Adolfné vendéglős. Lakodalmak rendezése és abonama a legolcsóbban.

Bécsi divatujdonságaink megérkeztek.

Böszörményiné és Róth Olga
női kalapszalonn,

Str. Vlahuta (Szent János-utca) 7. sz.

Igen kedvező alkalom nyílik olcsón vásárolni, mert férfi és női ruha szövet raktárunkat kiárusítjuk mélyen leszállított árakban.

HAJNAL és RÓZSA
vászon és női divat áruháza
Str. J. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.
Hétfőn és pénteken nagy maradék vásár.

Eladó háztelkek és villatelkek.

A Str. Principele Mihai (Gerliczi utcai) kocsihid bejáratánál, a város szívében és legszebb helyén nagyjövőjű igen szép kisebb-nagyobb parcellák, kedvező fizetési feltételekkel is eladók. A terület a legnemesebb faj szőlővel van beültetve, minden telektulajdonos egyszersmint egy szép darab szőlőhöz juthat. Értekezhetni ugyanott vagy a tulajdonosnál:

Biró József

Calea Dorobanilor (volt Rulikovszky-ut) 8. sz. a.

Antrepositole S. A. **HERMES** Áruraktár R.-T.
ORADEA-MARE, OBOR.

Saját iparvágány Str. Griviței (Sanc-u.) 11. Telef. 15 74

Beraktározás, lombard-kölcsön. Árak szakszertű kezelése. Consignációs és bízományi árak.

Hackenberg János

kertész-mérnök kertésztechnikai fródja, Oradea-Maren, Bulevardul Bucurestilor (Káptalan-sor) 11. szám alatt. Vállal: mindennemű kertek, u. m. házi-, haszon-, dísz-, gyümölcskertek és parkozások tervezését és keresztülvitelét, régi kertek átalakítását és modernizálását, ugyancsak telek felméréseket, nivellálásokat, vízmentesítéseket, talajvizsgálat és feljavításokat.

SCHICK-es NŐ cipőlt csak a
„DERBY” cipőüzletben
vásárolja.

Derby cipőüzletek: Nagyvárad

- I. Bulevardul Regele Ferdinand 2. szám. (Bazárépület)
- II. Strada Avram Jancu (voltage Kossuth-utca) 5. szám.
- III. Strada Nicolae Jorga (voltage Zöldfa-utca) 7. sz. alatt.

Csak a jót utánozzák... Gyermekek hintőpor, krém, szappan Höfer-féle eredeti.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

IPAROSOK LAPJA

ELŐTERJESZTÉS A CSIZMADIÁR SZÖVETKEZÉSEK LÉTESÍTÉSE ÜGYÉBEN

Irta: Kovács József.

Áruértékesítő Szövetkezet megvalósítását hozom javaslatba a csizmadiári iparosoknak. A csizmát nem árulják kereskedésekben és nem készítik általában, tehát a fogyasztónak minden körülmények között is fölünk kell azt beszereznie, tehát egyáltalán létesítendő szövetkezet felállítása 100 százalékkal könnyebb munka volna, mint más mestertársaink.

Azt hiszem, hogy helyesen és minden túlság nélkül mondhatom, hogy mindnyájunk jövője, mindnyájunk boldogulása függ attól, hogy meg tudjuk-e ezen szövetkezetet valósítani. Sem ma, sem egy évszázaddal ezelőtt, nem tudott a csizmadiári haladni, mint ahogyan azt a kitarító, a szorgalmas, mondhatom túlságosan szorgalmas munkájával kiérdemelte volna. Egy átok feküdt és fekszik ma is rajtunk csizmadiákon, hogy sokat dolgozunk és keveset keresünk.

Voltak ugyan és vannak ma is a sorsnak kegyeltjei, kik hosszú évtizedes szorgalmas munka és kissé túlságos takarékoság megtartása mellett tudták maguknak egy kis házat vásárolni, egy kis töképezt gyűjteni és talán lesznek és voltak olyanok is, kik ezen kis szerzeményüket mindvégig meg is tudták tartani, de bizony ismételnem kell, hogy ezen mestertársak a sorsnak kiváltságosai voltak, mert legtöbbje arra a sorsra jut és jutott, hogy amikor már megörögegedtek, amikor már a fiatalabbkori túlfeszített munka, a sok vásárolás stb., munkaképzettség alakjában jelentkezett, el kell adni a kis, vérsveretjéssel szerzett kis házikót — ha van — és annak az eladási árából kell magát megélni fenntartani. De hányan vannak, kik szorgalmasan dolgoztak, takarékosak voltak és mégis holmi csapások, betegeskedések, stb. következtében, mindvégig szegénynek maradtak s bizony öregségükre, a munka nem bírás esetére, nincs más hátra, mint a rokon kegyelemkenyere, vagy a menház, vagy koldusbot. Ez az iparos sorsa — a mi sorsunk. Így volt ez régen s így van ma is és ha nem igyekezzünk magunkon valami módon segíteni, így lesz még Isten tudja meddig.

De hát mi volt annak az oka, hogy a csizmadiári nem tudott soha tisztességes hasznos produktálni? Megmondom az okát.

Társulatunk számlált mondjuk 100 tagot, tehát a kézmunkát ugyanannyi sátorban árusították. Hogyan lehessen most már elképzelni, hogy a csizmadiári bizonyos, jól megérdemelt hasznos tudjon a fogyasztó terhére felszámítani, akkor, amidőn a 100 sátorban százféle árban árusítanak? Ha Palkó 6 forintot kért egy pár férfi csizmáért, Péter csak 580-at, míg a harmadik már csak 550-et és így lejjebb, míg végre a paraszt a szükséges árut valószínűleg potomárért szerezte be, mert a 100 mester, 100 sátor állt az orra előtt, volt miben turkálnia, volt rá ideje s volt, hogy kikeresse magának azt a csizmát, amelyre az eladó mester, több mint bizonyos, hogy ráfizetett, de elkeltett adnia, mert szegény volt, mert kellett a pénz kenyérre. S ez így ment az őszi hónapokat kivéve az egész esztendőn keresztül. S hogyan lehetne ezen az évszázados bajon egy csapásra segíteni? Hogyan okoskodjunk már egyszer, hogy a tisztességes munka tisztességes gyümölcsöt teremjen. Nincs más mód, nincs több kiút, csak egy s ez az áru értékesítő szövetkezet felállítása.

Véget kell már egyszer szakítani ennek az állapotnak. Vessük le már magunkról ezt az évszázados gulyát, hajtsuk már egyszer a sarokba azt a vas-kalapot, amit oly régen visel a csizmadiári és lépünk a cselekvés annyi jót ígérő mezejére. Ne bizza el magát a gazdagabb, hogy már neki van egy kis vagyon, egy kis pénze s úgy gondolja, hogy nincs szüksége egy ilyen szövetkezet felállítására. Ne bizza el magát a fiatal ügyességében, keze gyorsaságában, erejében, mert a jövő senkinek sincs a homlokára írva, ha ma még valaki erős, egészséges, az arca piros, talán holnap már egy élettelen semmi, ha valaki ma még gazdag, ki tudja, hogy mi lesz holnap.

AZ IPARTESTÜLET KÖZGYÜLESE

A multheti számunkban megemlékeztünk már, hogy az Ipartestület a közgyűlést előkészíti. A

legutóbb tartott előjárásági ülés azonban tekintettel a közbejövő húsvéti ünnepekre, az előbb általunk közölt terminust megváltoztatja. Most már hivatalból nyert értesülés alapján közölhetjük, hogy a közgyűlés április 26-án fog megtartatni. Amennyiben azonban ezen gyűlési napon az alapszabályokban előírt taglétszám nem jelenne meg, úgy a megjelentek számára való tekintet nélkül a közgyűlés május 3-án lesz. Ezzel kapcsolatban felhívjuk az ipartestületi tagok figyelmét arra, hogy a közgyűlésen az alapszabályok értelmében csak azon tagok vehetnek részt és bírnak szavazati joggal, kiknek 1924. évről tagdíjhátralékuk nincsen. Ezután kéri az Ipartestület elnöksége tehát a tagokat, hogy a tagságidő hátralékait rendezni s a közgyűlés napján tagsági könyvecskéiket magukkal hozni szíveskedjenek.

AZ IPARTESTÜLET ELŐJÁRÁSÁGI ÜLESE.

Március 26-án s majd folytatólag 30-án tartotta az előjárásági rendes havi gyűlést Mónus Sándor elnöke mellett. A napirend előtti felszólalások és kérdések után az elnök tette meg jelentése az előző hónapban eszközölt és az előjárásági utasításra tett lépésekről, valamint a szakosztályok működéséről, melyeket az előjárásági tudomásul vett. Tudomásul vette még a havi számadásokat és megállapította az évi rendes közgyűlés idejét április 26-ra, illetve május 3-ra. Megbizta az erre küldött bizottságot, hogy a közgyűlés ügyeit készítse elő, hogy az ipartestületi ház általános renoválására, temetkezési egyesület létesítésére és más fontosabb ügyekben javaslatokat részletesen kidolgozva terjesszen elő. Beszámoltak Mónus Sándor és Orás László elnökök az Aradon megalakult Ipartestületek Szövetségéről, valamint az aradi ipartestület 40 éves jubileumáról. Mindezeket örövendesen vette tudomásul az előjárásági. Kimondotta az előjárásági, hogy az Országos Szövetség működésének kiegészítése és az iparosság érdekében egy országos iparoslap létesítésére, illetve a létesítés iránt országos akció megindítására a meghatalmazást az elnökségnek megadja. Beszámolt a kultúra és vígalmi bizottság a február 25-iki táncestély anyagi eredményéről, mely menházi alapunkat 51,641 lejfel gyarapította. Köszönetet mondott az előjárásági azután Novomeszki Imre cukrász iparosnak, ipartestületi előjárónak, hogy segítségére jött tekintélyes pénzkölcsön nyújtásával az Ipartestületnek. Ezen nemes eszelekedetért jegyzőkönyvi elismerésben is részesítette őt az előjárásági. Az Iparosmenház pinéinek hasznosítása érdekében meghatalmazást kapott az elnökség azután az előjáráságtól, annak megfelelő átalakítására és bérletbe való kiadására. Örömmel vette tudomásul az alapszabálytervezet bemutatását, melynek ismertetését a szakosztályi vezetőkkel április 2-ára tűzte ki az előjárásági. Ennek kapcsán kívánság hangzott el, hogy az egyesület lehetőleg betegsegélyzővel kapcsolatban létesíttessék. Az iparoktatási bizottságba az előjárásági Mónus Sándor és Orás László elnököket választotta be. Végül Patkás Sándor a testület román tisztviselőjét véglegesítette az előjárásági állásában.

Cipésmesler urak figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt cipésmesler urakat hogy

műhelyünket átszervezve Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 54 alatt megnyitottuk Felsőrészeket úgy hozott, mint saját anyagból a legjobb és legszebb kivitelben jutányos árban készítünk. Szíves pártfogásukat továbbra is kérve maradtunk kiváló tisztelettel

Réder és Jurovics

felsőrész készítőik Templom-tér.

Saját készítésű antilop, lag és színes

Cipők 400-, 500-, 600 lei, míg a készlet tart.

Gáll, Bulev. Regele Ferdinand 7-a.

Tisztelettel értesítjük b. megrendelőinket, hogy

tavaszi valamint **nyári**
angol
szövet

különlegességeim megérkeztek.

SCHWARTZ és RÓSENFELD
uri-szabók. Str. Coloman Rimanóczy-u. 2.

Tavaszi
CIPŐ
különlegességek
a
Cipészek Szövetkezetében
Str. Gen. Mosoiu 4. (Kert-utca)

Husvétí vásár a
Lux áruházban
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 1. sz.
női és férfi harisnyák
gyermeksoknik mindennemű
rövidárúk és pipere cikkek leg-
olcsóbb bevásárlási forrása :: ::

ANGOL SZÖVETEK
DEUTSCH POSZTÓ-ÁRUHÁZBAN.

POTOM ÁRON
megvásároltuk a kilakoltatott Sternberg
áruinak legnagyobb részét, amelyeket
árverésen és

ÁRVERÉSEN
kivül minden elfogadható áron
ÁRUSITUNK el.

„HUMANITAS”

Sas-palota.

Kenéz Ferenc uri szabó Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 29. **Tavaszi és nyári újdonságai különlegesek.**

Felhívjuk olvasóink figyelmét a
Dreher-Haggenmacher-sörgyár
BAVARIA duplamalátá és
MARCIUSI(világos kivitelű)
söreire.

Mindenütt kapható legjobb minőségű
sörök.

LEITNER MÁRTONNÁL divatos ingezfírek, sima és
csikos pouplinok ingekre és női ru-
hákra minden színben kaphatók.

Mérték után
férfi- és női lehérműveket
(privát anyagból is)
legszebben és legolcsóbban készít

"Hercules"

Victoriei (Kolozsvári-utca) 1 szám
Üzletek részére olcsó munkadíjak. Telefon 698

RUHÁKAT legolcsóbban **FEST, TISZTÍT**
gallérokat és készleteket legszebben mos és vasal
SZABÓ LÁSZLÓ

Sf. Ladislau (Körös-u.) 1.

Flók: Bazárépület Bulevard Regele Ferdinand

Saját kemencében

Kerékpár és varrógép
gyári égetett zománcozását

nikkelezését és javítását legolcsóbban vállalom.
Használt kerékpárt, varrógépet veszek és eladok.
Kerékpár gumik és alkatrészek legolcsóbban
nálam kaphatók „**Eléna**” varrógép, kerékpár rak-
tár és javító műhely, **Piața Mihai Viteazul (Nagypiac)** 5. szám.

Üzemfelosztás miatt

Butorok: Hálószobák, ebédlők,
konyha-berendezések
dus választékban, legjobb kivitelben. —
Egyéb árukészletünket is minden elfogad-
ható árban elárusítjuk.

Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 4.
Ugyanott gyalupadok, szerszámok, asztalos-
kellékek és furnérok eladók.

Elsőrendű, ideai égetésű fali

tégla, cserép

kapható bármely mennyiségben, esetleg saját
igával hazaszállítva **WASSERSTROM SÁNDOR**
tégla- és cserépgyárába Str. Miclor (Bányasor) 33
Ugyanott téglacserép-rabitz verők, ki-behordó és
kemencemunkások felvételnek. 600 négyzetméter rak-
tár és istállóhelyiség két épületben, esetleg részben
is kiadó. Értekezni a déli órákban

Matrazgrádli
butorszövet

napellenző és ro-
lettavászon, roletta-
gépek, gabona- és
szalmazsák, zsineg
legolcsóbb szer-
zési forrása:

SPITZER

zsák és kárpitos-kellékek üzlete

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) Telefon: 4-34.

Mindenféle drogua, betegápolási és háziar-
tási cikket, gyógyborokat, likőröket, rumot,
teát, cacao, kosmetikai cikkeket, parfümöket,
 kölnivizeket a legelőnyösebben

Barna Miklós

„ANGYAL” drogeriájában vásárolhat,
Bulevardul Regele Ferdinand 1. sz. alatt.

Ablak- és tükörüveget
FRENCZEL

készít és elad, Vlahuța (Szt. János-u.) 44.

Kilakoltatásom miatt

ideiglenes helyiséget kaptam e hó 30-ig
Az összes áruimat

zongorákat
perzsaszőnyegeket

stb. minden elfogadható árban árusítom.
Bulv. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut)
sarkon, Moskovits-palotában
STERNBERG

Takarmány

vetésekre burgundi,
répa, lóhere, lucerna
büköny, cirok

MAGVAK

Dell'ortó Károly

kizárólagos magkereske-
desében kapható. — Piața
Unirii (Szt. László tér) 5.

BÉLYEGZŐK

olcsón, szép kivitelben,
gyorsan és pontosan
„GRAPHICÁ”-nál
Rimanóczy-u. 4. sz. a. készülnek

Divatos női kosztümök,

köpenyek és izléses francia ruhák készülnek:

Fülöp Dániel és nővére

női divat szalonjában,

Str. Dimitrie Cantemir (volt Beóthy Ödön-utca) 20.

Telefon 1000.

Telefon 1000.

RÉZGALIC

nagyvárad raktárából azonnal készletből szállítok
prima minőségű garatált 98—99 százalékos
rézgalicot „Phönix” gyártmányt a legolcsóbb napi
áron. **STEINER M. ALBERT UTÓDAI Nagyvárad**
Strada Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 17. sz.
Sürgőnyim: Steiner ügynökség. — Telefon: 179.

Értesítés az építetőknek!

Uj házak, villák, templomok, tornyok
építését és mindenféle javítási építési
átalakítási munkákat a legolcsóbban
vállalok. Terveket, építési költségveté-
seket olcsón készítek. Harminckét éves
gyakorlatom, nevem garancia munkáim
pontosságára, jutányosságára és szak-
szertiségére. Kiváló tisztelettel

Pénzes Lajos

építési vállalkozó, Str. Berthelot (Sal F.-u.) 13.

Valódi Schweinfurtti zöld rovarpor

naftalin, külföldi lackok
nürnbergi művész ecsetek,
valamint összes festék
és keféjük a
legolcsóbbak

Rosenbergné

Strada Rimanóczy-utca 2.

Iparosoknak nagy árkedvezmény.

Eladó tenyészkanok
és kosok
a tamásdai uradalomban.

Állomás: Tamásda. — Posta: Salonta-Mare.

Nézzé meg LEITNER MÁRTON áruházában a futó-
szőnyegeket, hencsertakárokat és ágygarnitúrát.

Aszódinál Sas-palota
olcsó husvéti vásár

Valódi likőrök, császárkörte, állásch, vaníliának
literje 48 lei. Coantro literje 80 lei. Erős tearum
30 lei. Chocoládé és cukorka tojások 50 banitól
kezdve. Mindenféle chocoládé nyulak és csirkék.
Saját darálású porcukor. Dióbel, frissen darált mák.
Méznek kilója 48 lei. Fiumei chocoládé egy tábla
8 bordás 24 lei. Olajos sardinák, bőjtös halak,
sajtok és friss tiptai turó. 1/4 kilo mazsola 17 lei

Aszódinál Sas-palota

Átköltözés miatt

SOROZATOS ELÁRUSÍTÁS

mélyen leszállított árak mellett.

TURUL CIPŐGYÁR RT.

Főraktár: Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) Sas-palota

O. Fritz

elsőrendű

Lack- és

Lackfestékjei

kaphatók

minden

nagyobb

festékereskedésben

TÓZSDE

Zürich, április 4. Nyitás: Berlin 123/40, Newyork 518 fél, London 2479, Páris 1670, Prága 1538 egyén., Budapest 0.0072, Bukarest 241/24, Bécs 0.0073.

Bukarest, április 4. Zárlat: Devizák: Páris 1090, London 1016, Newyork 212, Róma 870, Zürich 41, Bécs 30, Prága 625.

Valuták: Font 1011, frank 11, svájci 40, lira 860, dinár 345, dollár 210 fél, osztrák 30, magyar 29, szokol 620.

Zürich, április 4. Zárlat: Berlin 123/60, Amsterdam 206 háromn., Newyork 518 fél, London 2479, Páris 2665, Milánó 2126 fél, Prága 1535, Budapest 0.0072, Belgrád 853 egyén., Bukarest 242 fél, Varsó 100, Bécs 0.0073/06.

Budapest, április 4. A szombati értékpapír magánforgalom: Magy. H. 405, Kereskb. 1040, Osztr. H. 148, Leszám. 66, Jelzálog 38, Ingatlanb. 198, Ált. Tak. 122, Hazai T. 2550, Első Bpesti malom 143, Viktória 323, Gizella 79, Köször 3150, Drasche 108, Urikányi 992, Salgó 520, Nagybányai 77, Cement 80, Ganz-D. 2400, Fegyver 630, Lámpa 106, Schlick 42, Rima 134, Pallas 148, Magy. Cukor 2080, Georgia 270, Oceán 13, Részvénytörz. 353, Égész 52, Karton 66, Spódium 96, Flóra 43, Gummi 268, Telefon 151, Nasici 1842, Hazai fa 65, Tröszt 174, Déliv. 51, Nova 182.

NYELTIÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, ismerősök és jóbarátoknak, kik felejtethetetlen drága halottiunk Köblös Ferenc téglagyáros végtisztesség tételénél megjelentek, részvételükkel nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Bulv. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 3. alatti

harisnya, csipke, fehérnemű-, divat- és rövidíru angro-ütemet

detail-összállással bővítettem ki

melynek vezetésére **Bihari Bróuer**

József urat nyertem meg. Áruraktárom minden vételkényszer nélkül megtekinthető s egy próbavásárlás az import-háznál való árubeszerezés nagy előnyeiről teszem tanuságot

IRÁNYÁRAK

NŐI harisnya	Lei	30-tól
„ keztyű	„	20 „
„ reform nadrág	„	55 „
„ ing, nadrág	„	95 „
GYERMEK kötött rekli	„	30 „
„ nyári trickó	„	40 „
„ sokni, harisnya	„	18 „
„ zsebkendő	„	5 „
FÉRFI színes ing	„	180 „
„ alsónadrág	„	100 „
„ sokni	„	20 „
„ keztyű	„	50 „
„ puha gallér	„	18 „
„ kemény gallér	„	28 „
„ nyakkendő	„	24 „
6 szem. színes garnitúra	„	390 „
„ fehér-ékező garnitúra	„	480 „
„ törülköző	„	40 „

csipke, himzés, díszek, zsinórok stb. stb.

Fehérneműek méret szerint is

KLEIN VILMOS

Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3.

Hirdetmény.

A Kereskedelmi és Ipari minisztérium által kiutalt Oradea-Mare és Biharvármegye részére szükséges prima minőségű

garantált 98–99 százalékos rézgálic

(permetezési kékkő) megérkezett és helybeli raktárból eredeti 250 kgr. és 100 kgr. hordókban hivatals árak mellett a szabad kereskedelem részére is az eladást megkezdtem.

Ajánlatos a szükséglet fedezéséről mielőbb gondoskodni, mivel újabb szállítmány az idei camp'nyra nem lesz kiutalva.

Ullmann Rezső

Oradea-Mare, Strada Avram Iancu 11. sz.

(volt Kossuth-utca) Telefon 16-48.

Sürgöncym: Mocca.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 3 órakor: Fügefavelél, operett, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Kabaré, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Nótás kapitány. Jubiláris díszelőadás Rohonczy Mihállyal, bérleten kívül.

Hétfő: Gólem, operett, A) bérlet.

Kedd: Tavasz Öfensége, operett B) bérlet.

Szerda: Kis gróf, operett, Horváth Nusi fellépésével, bérleten kívül.

Csütörtök délután fél 4 órakor: Hattyulovag.

Misoga László fellépésével, mérsékelt helyárakkal.

Csütörtök: Arvácska, operett, Misoga László fellépésével, A) bérlet.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat este: Goldstein Számi, operett, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Postás Katka, operett, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Makrancos hölgy, vígjáték mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Nótás kapitány, operett bérleten kívül.

Hétfő délután fél 3 órakor: Tavasz Öfensége, operett, mérsékelt helyárakkal.

Hétfő délután fél 6 órakor: Kaméliás hölgy, dráma, mérsékelt helyárakkal.

Hétfő este: Tul a nagy krivánon, operett, bérleten kívül, Horváth Nusi fellépésével.

Kedd: Goldstein Számi, operett, B) bérlet.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggel és a húsvéti ünnepek jegyeit kedden árusítja a színházi pénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Gólem. A Gólem tegnap esti reprizét a legteljesebb felkészültséggel várta az operettgyűttes, úgy, hogy minden tekintetben méltó előadásban elevenítette fel ezt a kitűnő zsidó témájú operettet. A Gólem főszerepeiben Biczó Margit, Kertész Manó, Bihari Sándor, Rohonczy, Madas, Galambos és Stoll, valamint Sós lépnek fel. A Gólem hétfőn A) bérletben kerül színre.

— A Jókai-emlékünnepe vasárnap délután fél hatkor ismétli meg a színház.

— Tavasz Öfensége. Kedd este B) bérletben kerül színre másodszor a Korda-Bárdos-Krámer operett, a Tavasz Öfensége. Ez az ötletes, nagyszerű zenésdaráb érdekes bizonyítja annak, hogy egy operettnak is lehet egyszerű szövege teljesen önálló vígjátékot írni, amelynek értékét a fülbemászó muzsika csak növeli. A Tavasz Öfensége főszerepeiben Biczó Margit, T. Pogány Janka, Betegh Bébi, Gál Piri, Rohonczy, Hevesi, Stoll, Sós, Bihari Nándor Madas és Galambos lépnek fel.

— Horváth Nusi a Kis grófban. Szerdán este bérleten kívül lép ismét színpadra Horváth Nusi, ez a kitűnő primadonna, akinek Nagyváradon feledhetetlenül nagy sikerei voltak. Horváth Nusi hosszu pihenése alatt játékművészetében és hangjában megerősödött, úgy, hogy a szerdai fellépése minden tekintetben művészi esemény is lesz. Horváth Nusi mellett a Kis gróf többi szerepeit T. Pogány Janka, Kertész Manó, Gróf László, Hetényi, Stoll, Madas játsszák.

— Misoga László Nagyváradon. Csütörtök este Misoga László, a nagyváradi közönségnek feledhetetlenül kedves táncos komikusa lép fel az Arvácska főszerepében.

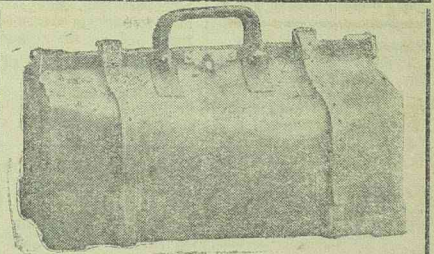
MOZI

— „Ő ég és föld között.“ „Ő“ (Harold Lloyd) legsikerültebb vígjátéka utoljára látható ma, vasárnap a Passage-mozgósínházban. A 7 nagy felvonásból álló filmben „Ő“ szédületes mutatványokat végez a newyorki felhőkarcolók tetején. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

— Az Apolló-mozgó szombattól kezdve egy nagyon érdekesítő témájú, perdülő cselekményű társadalmi drámát ad: „A végzetes eskü.“ A szerző e darabban a baráti önfeláldozásnak emel oltárt. A nő, amikor házának barátját a törvény gyilkossággal vádolja s ez a férfiui diszkréciójában megtagad minden felvilágosítást, hogy hol töltötte az éjszakát, amelyen a gyilkosság történt, önként jelentkezik és női becsületét is feláldozza akkor, amikor a valóságnak meg nem felelőleg azt vallja, hogy a férfi nála töltötte az éjszakát. Természetesen elrendeződik minden, a valódi gyilkos is megkerül s a házasságok is kibékülnek. Ebben a nagyon szép, izgalmas drámában Miriam Cooper és Conway Tearle játsszák a főszerepet elsőrangú művészekkel.

— A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap és holnap hétfőn Molnár Ferenc népszerű és bájos diákrégénye a „Pálutcai fiúk“ van műsoron. A 7 felvonásos kitűnő film egy csapat diák szomorú humorú élettörténetét meséli el. Előzőleg színre került egy 1 felvonásos tájkép, amely a svájci téli sportokat ismerteti. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Karlsbadi porcellán és zománczott selejtes **EDÉNYEK** alpacca evőeszközök a legolcsóbban **FRIEDMANN MAYER-NÓI** N. Iorga (Zölöfa)-u. 21. — Telefon : 393.

A nagyváradi bőrdoboz és táskagyár Str. Cuza V da (Szacsvai-utca) 18. sz. alatt

Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett kaphatók.

Eladó házak

Főtr. magánházak Str. Episc. Ciorogariu (Uri), I. C. Brătianu (Szaniszló), Str. Episcopul Pavel (Pável), Str. Delavrancea (Ritók Zsigmond), Str. Otentia (Csengeri), és Str. Berkovits Ferenc-utcaiban és a város minden részében kisebb-nagyobb házak és üzletházak áttehető lakás- és üzlettel olcsó áron. **Házak pénzbefektetésre.** Szőlők 1–20 holdig. Tágas souterain Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-uton) raktárnak és irodának alkalmas sürgősen átadó **Cukrászműhely** teljes berendezéssel és lakással átadó. Ipartelepek, raktárak, lakások 1–2–3 szobások, üzlethelyiségek, butorozott szobák kiadók. — Gyönyörű „Phoenix“ palma nagy filkus eladó

„ARDEAL“

ingatlanforgalmi ügynőskög

Főposta mellett. Episc. Ciorogariu (Uri-utca) 8. sz.)

Telefon szám : 203.

A legkisebb hirdetés ára 30 le!

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor 3 le, vastag betűs 6 le

LAKÁS

Különbejárattal butorozott szobákat, lakásokat, üzlet-helyiségeket, műhelyhelyiségeket, suterénkeket, egy-szóval bármit azonnal köz-vetítünk. Iroda: Str. Ep. Pável-utca 5. 855

Közvetlenül a központban kétszobás lakás kiadó. — Bármilyen salonnak vagy műhelynek alkalmas. Meg-kereséseket „Modern ut-cai” jellegre a kiadóba kérek. 858

Kiadó üzlet, irodának is alkalmas. Str. Poste 37. Tózsde. 839

Kétszobás modern lakást keresek. Leépésért. Cim Hegedűs Hirlap-irodában. 868

Bul. Reg. Ferdinand (Rá-kóczi-uton) utcai fürdő-szobás, előszobás butoro-zott lakás májusra kiadó. Föltételek Balázs-nénál. Str. Nic. Iorga 21. Telefon: 815. 866

Háromszobás modern lakás azonnali átadó. Butorozott lakrészek. Üzlet-helyiségek. Házak, beköl-tőzhető lakással. Szőlők, villák eladók. Balázs-nénál. Str. Nic. Iorga 21. 865

Egy üzlet-helyiség azonnal kiadó kétszobás lakással. Str. Gen. Holban (Széles-utca) 29. 878

Egyszoba, konyha, kamra csak butorral, leépésé-vel, azonnal átadó. Str. Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 88., ajtó 8 831

ELLÁTÁS

Jó házikoszt, ebéd és va-csora kapható Str. Calvin (Ritók Sz.-u.) 12., a kapu-val vastag. Ny.

Izr. hivatalnoknok keres lakást teljes ellátással. Cim a kiadóban. 854

Alkalmazás

Gépmester-tanult felvesz „Sunie d” dombor nyomda Str. Vlahuța 29.

Önállóan főzni tudó min-denes kis családhoz 1-ére felvétetik. Cim Sonnenfeld nyomda portájánál. 748

Kedő segéd vagy gyakor-nok rőfös szakmából fel-vétetik. Cim a kiadóban. 867

Egy tisztességes minden-es kerestetik azonnali be-lépésre. Bul. Reg. Ferdi-nánd 12. szám, Apolló 21. ajtó. 874H

Snobe ein deutsches Fräu-lein zu einen 3 jährigen Mädel. Huszár, Str. Vla-huța (Szt. János-utca) 62. 872H

Kertészt, vagy kertészze-gedet; elsőrendű mázó-ló és asztalossegédekét ke-res: Parkszálló. 870M

Modern chamotte

kályhák

Különbféle színekben rak-táron, 2500 Leltől kaphatók valamint átrakásokat és javításokat vállal

Varga György

kályhás mester

Str. I. Ciordas (Berkovici) 33

Adás-Vétel

Szoba és konyha butorok elutazás miatt olcsón el-adók. Str. Páci (Béke-u.) 7. (Volt püspöki major Godina. Ny

Lámpaernyő, párna, terítő, függöny montírozás, go-belin, filé, kelim, szmirna, himzés, ruhahorgolás, ka-bát, kosztüm, estélyi és utcai ruha olcsón készült Nügesz-telep 100/62. szám Schwarzcz-ház. (Repülőlód mellett.) 188

Jókarban levő szalon ta-karóval, világos és malt ebédli szekrény megvé-teire kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 808

Rózsaburgonya és olcsóbb kapható házhöz szállítva. Spitz, Str. Gen. Mosoiu (Kert-u.) 1. 807

Eladó topolya hálószo-ba butor Száraz Miklós asz-talosnál. Str. Tache Ionescu (Körös-utca) 48 szám. 869

Fedőlozerép, hódiarku, az újnál is jobb, — továbbá ócska épületek eladó: Park-szállóban. 871M

Egyszerű magánház, el-foglalható két szoba, kony-ha, kert, istálló, nagy ud-varral, eladó. Sziklainé, Str. B. P. Hásdeu (Hár-mas-utca) 19. 875H

Csöplögarnitúra 10 es, ve-lőgép 21 soros. Steck mo-torok eladó. — Ugyanott építéshez alkalmas ná-d kapható. Cim Hegedűs Hirlap-irodában. 880/3

Eladók: Jókarban levő fér-firuhák, felújító, cipők, gyermekruhák és gyermek-cipők. Str. I. C. Brătianu 4. sz. 873

Asztalosműhely helyiség, bármilyen üzletnek is al-kaalmas, kiadó. Asztalos-szerszámok eladók. Cimet a kiadóba kér. 876

Argamanszőnyeg perszasszőnyeg, lonetgarni-túra, toronfali abrosz, mad racok jutányos áron eladók

Welsz Lipót óras, ékszerész és rég-ség kereskedő, Str. Avr. Iancu (volt Kossuth-utca) 18. sz.

Uj rőfös és rövidáru üzlet nyílt, Str. Astra (Ghițănu-u.) 14. alatti. Pontos kiszolgálás. Szolid árak. A n. é. közönség b. part-fogását kéri József Sámuel tulajdonos

Jól menő üzletre tehet szert, ha vásárol sablonokat Guttmann E.-nél Zárda-utca 2 sz., hol előrajzolást és perforálást is vállalnak

Uj üzlet! Uj üzlet!

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Uj üzlet! Uj üzlet!

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Uj üzlet! Uj üzlet!

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Legoltsóbban vásárolhat, javíthatat órat és ékszereket Weinbergernél, Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 23. szám

Cosztüm tavaszi, egész uj, olcsón eladó. Cim a Hege-dűs Hirlap-irodában. 879H

Hársnyát fejelek, ujakat kötök. Str. A. Treb. Laurian (Pereces-utca) 2. 691

Zongorahangolást

és javítást elvállalok. A Kath. Kör hangverseny hangolója:

Oláh Imre

Strada Nicolae /Zsiga (volt Lukács György-utca) 35. szám alatt.

Leggyorsabban elintézi Telefon 693

UTLEVELET ÉS VIZUMÁT

SCHREIER

ÜGYNÖKSÉG

Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1. Veiszlovics-ház.

BOGNÁR

Temesremetei gazdaság rögtöni belépésre keres éves bognárt. — Cim: Kanizsa Béla, Timișoara, Martirul Popescu 7. Elisabetin.

UJ KÖNYVEK A HEGEDŰS HIRLAP-

IRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN

Bennet Arnold: Égi és földi szerelem	2835
Courths M.: Szeretlek	2825
Dante: Isteni színjátéka	2827
Doyle Conan: Maharadzsa kincse	2830
Doyle Conan: Tilfordi hid kakasa	2831
Eggleston: Világ vége	2832
Földi Mihály: Élet tolvaja	2828
Hönnel L.: Rudolf és Stefánia tavakhoz	2822
Kabos Ede: Jövő fészke	2833
Kóbor Tamás: Örök éjszakák	2834
Dr Lukács Pál: Az elhízás és soványító gyógyszerelések	2826
Schöpfung A.: Irók, könyvek, emlékek	2823
Takáts Sándor: Régi magyar asszonyok	2821
Váradi Antal: Emlékeim	2820
Wassermann: Golovin	2829
Walter Bloem: Elveszett haza	2824
Wagnalls Mabel: Pompadour asszony	2836
Zöldi Márton: Komédiák	2819

Értesítés

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Hegyalához címzett Karger-féle nyári vendéglő helyiségemet a mai napon saját vezetésem alatt megnyitottam.

Kittűnő bor és konyha kiszolgálás.

Vicsay István tulajdonos.

ELADÓ

1000 kilogramm gyalult 200 fejes

hordós káposzta

VICTORIA

kertgazdaság és magtermelő R.-T.

Str. B. P. Hásdeu (Hármas-utca) 17. számú ház ked-vezo feltételek mellett el-adó. 863

Széplrodalmi Tudományos és ifjúsági könyvek olcsó árban eladók. Str. Mărăști (Lázár Vilmos-u.) 1. föld-szint. 857

Két jókarban lévő részgy-eladó. Cim: Str. General Berthelot (Sal Ferenc-u.) 21. sz. 864

24 % kamatra kerestűnk magánpénzt teljes fedezet-tel. Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Értékesítés délután. 406

Román-Magyar Magyar-Román

Ghetie szótár eladó a Hegedűs Hirlap-irodában.

Remélem

tudja már, hogy a Pannoniában vizumoztat DEUTSCH-átutár Utteleveket elintézi.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-szerű javítása a leg-komplikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9.

Julinyos órák. Preciz munka

Vasútnak butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda beren-dezéseket, Wertheim kassa-zát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhöz megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség kereskedő Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 10.

Hosszabb a nap o'csóbb az

Óra KOHN

ékszerésznél

Str. Avr. I. (Kossuth u.) 7,

Butorok

gyári áron kaphatók a legfinomabbtól, a legolcsóbbig

Steiner bulorgyárosnál M. Viteazul 12.

FIGYELMEZTETEM

hogy órat, ékszer leg-jobbán, legolcsóbbán javít és elad, törött aranyát a legmagasabb árban vesz

BRENNER, Vlahuța (Szt. János)-u. 6. Tanuló felvétetik.

Különleges

Pénzes társalt keresünk biztos, jól jövedelmező üz-lethez. Ajánlatot „Eiemi-szer” jellegre a kiadóba kértünk. 877

Batélyi és utcai toalettek a legkényesebb igények-ki készítnék E. Fränkl Her-mann divatszalonján Str. Sztaroveszky u. 11/a. — Ugyanott gepajourrozás. Ny

Pénzkölcsön előnyös fel-tételekkel azonnal kap-ható bármilyen biztosít-éktér, akármilyen kevés összegtől kezdve. Irodá-ban: Str. Ep. Pável utca 5. sz.

Disznótör ma este az Eisele vendéglőben Strada G. Sanci (Szmeke Gy. utca). Kittűnő borok. 866

Pilssó és gouvér munkák nagyon olcsón készítnék Str. Alexandri (Teleky-u.) 22. kapuval szemben. Ny

Gobelin, kelim és szmir-nát olcsón vállalok. Fil-lébe állandó készlet. Cim Str. Pievnei (Timár-utca) 8. sz. 225

Utlevél, bérlet- és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban ZENKER fényképszíni. Str. I. C. Brătianu Szan-niszló-utca) 25. Felvételek este fél 8 ig.

Mindenhez értő varrónő házhöz ajánlkozik. Cim: Kuntz Jolán, Str. Dimitrie Cantemir (Beethő Odón-utca) 49. szám. Ny.

Hálószo-ba

wertheim szekrény 2, 3-as nyugágyak

Weisz Lipótnál

Str. Avram Iancu (volt Kossuth-utca) 18. sz.

Husvétli parfümök

kosmetikai szerek, fé-sűk, divatos fülbevalók, gyöngyök, legújabb ri-dikülök, gyermek ko-csik olcsó kiárusítása a

D'OR-ban

Regele Ferdinand 16.

Utielevelére vizumokat

o'csón és gyorsan meg-szerzi bármily konzulátusnál a

„MERCUR”

iroda, Str. Gen. Mosoiu No. 7. Telefon: 2-21. a tüzőltő laktanyával szemben

Gyermek kocsik

ridikül ujdonságok, utazó táskák és ko-sarak nagy válasz-tékban érkeztek.

Reclam árak! SZABÓ Iósáruhá-z

Sas-passage 42. szám